

Verkiezingsprogramma's Leiden 2022 – punten voor mobiliteit en verkeer

D'66: Samen bouwen aan Leiden

<https://leiden.d66.nl/content/uploads/sites/19/2021/12/Verkiezingsprogramma-D66-Leiden.pdf>

D66 kijkt verder dan morgen. Wij staan voor een moderne en vooruitstrevende stad, waarin ook volgende generaties veilig en gezond kunnen opgroeien. D66 kiest daarom voor duurzaamheid. Groen in de stad is daarvan een belangrijk onderdeel. De afgelopen jaren hebben wij daarom al ingezet op het Singelpark, wat een groot succes is gebleken. Dit succes willen wij uitbreiden. Waar het Singelpark binnen de singels loopt willen wij een tweede groene ring buiten de singels. Wij vinden dat de naam voor dit park met de stad moet worden bedacht. Voor nu noemen wij dit park het Geuzenpark. Ook duurzame mobiliteit en duurzame energie houden het leven in Leiden aantrekkelijk. Kiezen voor de toekomst betekent voor ons vooraf investeren in plaats van achteraf repareren.

2.2. Levendig Leiden

- Eén van de weinige positieve zaken die de coronacrisis heeft gebracht is dat de terrasruimte voor horeca is uitgebreid in de stad. Daardoor is de stad veel meer gaan leven. D66 wil deze levendigheid behouden en wil daarom dat op bepaalde locaties in de stad, zoals bij de Hooglandse Kerk en langs de Nieuwe Rijn, deze tijdelijke uitbreidingen permanent worden.

2.3. Klaar voor morgen

- Leiden is rijk aan water. Dat biedt kansen om ondernemingen ook via het water te bevoorraden. D66 wil dat er een start wordt gemaakt met duurzame stadsdistributie over water en land.
- Bevoorrading via vrachtwagens moet vooralsnog mogelijk blijven, maar er worden afspraken gemaakt over wanneer dit mag. Ook wordt onderzocht of het mogelijk is om te gaan werken met duurzame distributiehubs, zodat we minder zware vrachtwagens in de stad hebben.

3.2. Onderwijs

- Geen onderwijs zonder leraren. We moeten onze leraren koesteren en een aantrekkelijke stad blijven voor docenten om te komen werken. D66 wil dat een deel van het sociale woningaanbod wordt gereserveerd voor docenten, zodat zij in Leiden kunnen wonen en werken. De gemeente moet het mogelijk maken dat er gratis parkeervergunningen beschikbaar komen voor docenten, zodat zij gratis bij hun school kunnen parkeren.

3.3. Cultuur

- 3 October hoort bij de stad en moet gevierd kunnen worden. Niemand wil dat het te druk wordt met 3 October, maar drukte alleen is geen excuus om dit Leidse feest te beperken.
- D66 is trots dat we meer kunst op straat en in de parken in heel Leiden hebben kunnen brengen. Er staan bijvoorbeeld meer beelden in het Singelpark en op pleinen, en verschijnen er nog steeds nieuwe muurgedichten. We willen deze kunst blijven stimuleren, en uitbreiden. Hierbij wordt gedacht aan permanente belevenissen op verschillende plekken, zoals virtual reality. D66 wil meer beeldende kunst buiten de bekende toeristenroutes stimuleren en er zorg voor dragen dat dit ook meer in de woonwijken terecht komt.

3.5. Omgeving

- Binnen de singels heeft Leiden sinds kort het Singelpark. D66 wil door met dit succes. Buiten de singels moet een nieuwe groene ring komen, met als voorlopige werknaam het Geuzenpark. Wij willen dat de definitieve naam door de stad wordt gekozen. Dit nieuwe park, dat in verbinding moet komen te staan met het Singelpark, moet aan de buitenkant van de singels gaan lopen en moet verbindingen naar de verschillende wijken en bedrijventerreinen krijgen. Door de realisatie van het Geuzenpark te combineren met de verduurzaming en vergroening van bedrijventerreinen en wijken, ontstaat er een groene verbinding tussen alle delen van de stad.
- D66 wil dat gedempte of overkluisde grachten waar dat kan weer opengemaakt worden.
- De Leidse binnenstad heeft mooie historische lantaarnpalen. D66 wil dat ook de rest van de stad deze lantaarnpalen krijgt.
- Wij willen meer schone, genderneutrale en toegankelijke openbare toiletten. In de binnenstad is conform de toilet norm van de Maag Lever Darm Stichting op iedere 500 meter een toiletvoorziening te vinden. We willen dit uitbreiden en zorgen daarbij voor meer schone, genderneutrale en toegankelijke openbare toiletten op alle locaties met openbare voorzieningen in de gemeente.

7. Bereikbaarheid

Wat Leiden zo mooi maakt, is dat je overal zo bent. Om de stad leefbaar te houden is het van belang dat er een goede bereikbaarheid is. De afgelopen jaren is er al flink gewerkt aan het verder verbeteren van de bereikbaarheid. D66 wil verder op deze ingeslagen weg. Er is namelijk altijd nog verbetering mogelijk.

7.1. Kiezen voor de wandelaar en de fietser

Naast lopen is de fiets één van onze belangrijkste vervoermiddelen, zowel in Leiden als in de Leidse regio. Bij investeringen in bereikbaarheid denken daarom wij allereerst aan wandelaars en fietsers.

- D66 kiest voor de wandelaar. Dat betekent dat wij investeren in mooie en groene wandelroutes overal in de stad.
- Om verkeersveiligheid en de snelheid van doorstroming te verbeteren willen we bestaande fietspaden verbreden en meer fietssnelwegen aanleggen naar omliggende gemeenten. Bij de aanleg van fietspaden streven wij naar een gelijkblijvende of afnemende hoeveelheid m² asfalt. Dat doen wij door bij bestaande wegen de maatvoering van weg en fietspad gelijk te trekken waardoor meer ruimte komt voor de fiets en bij de aanleg van nieuwe fietspaden de extra 'verstening' te compenseren door meer groen op een andere locatie.
- Fietspaden zijn voor fietsers: scooters, snorfietzen en speed-pedelecs verplaatsen we zoveel mogelijk naar de rijbaan. Onveilige situaties tussen snel en langzaam fietsverkeer en bij drukke knooppunten lossen we, in samenspraak met de

bewoners, op met bredere of gescheiden rijstroken.

- D66 ondersteunt initiatieven voor deelfietsen. Dat betekent dat wij willen dat er op meer locaties uitleenpunten komen voor bijvoorbeeld OV- of andere leenfietzen. Dit kan onder meer rondom parkeergarages. D66 steunt ook initiatieven voor elektrische deelscooters.
- Parkeeroverlast door fietsen gaan we tegen door nieuwe fietsenstallingen te bouwen. In woonwijken, zoals de Lage Mors, willen we parkeeroverlast door fietsen tegengaan door nieuwe fietsparkeerplaatsen te creëren in speciale vakken, zoals al eerder is gedaan met de fietsvlonders. Waar dat kan, worden autoparkeerplaatsen omgevormd tot fietsparkeerplaatsen of groen.

7.2. Kiezen voor het OV

Het openbaar vervoer is één van de belangrijkste en snelste manieren om je te kunnen verplaatsen binnen de Randstad. Als we naar de toekomst kijken, dan zien we dat het noodzakelijk is om nog meer een nadrukkelijk onderdeel te worden van het Randstedelijk OV-netwerk

- Het stationsgebied is een belangrijk visitekaartje van Leiden. Wij zien een stationsgebied voor ons waar de 21ste eeuw samenkomt met de historie van Leiden en waar er ruimte is voor groen op het plein, tegen de gevels en op een groen stationsdak. D66 wil een verkeersveilige situatie voor het hele stationsgebied, een voetgangerszone richting het centrum en een betere aansluiting - zowel voor het OV als de fiets - van het Bio Science Park naar het station en de binnenstad.
- D66 wil dat de poortjes op Leiden Centraal worden verplaatst, zodat er weer een open loopgebied komt door het station heen. D66 vindt het ook van belang dat er een goede verbinding komt vanuit de stad richting zee.
- D66 kiest voor een nieuw busstation op de huidige locatie, inpandig en geïntegreerd met het treinstation. Een eventuele uitbreiding van het treinstation voor nieuwe OV- ontwikkelingen moet daarbij mogelijk blijven.
- D66 zet actief in op een aansluiting op het Randstadrail-netwerk van Rotterdam, Den Haag en Zoetermeer. Deze verbinding mag niet ten koste gaan van de historische binnenstad of de Oostvlietpolder.
- We willen creatieve oplossingen voor de zogenaamde 'last mile' problemen, waarbij je wel snel van station naar station kan reizen, maar moeilijk de laatste anderhalve kilometer van het OV naar je bestemming kan overbruggen. We denken dan aan kleine busjes op oproep, leenfietzen of zelfs onbemande shuttlediensten, zoals in de plannen voor het Bio Science Park.
- D66 wil een blijvend hogere treinfrequentie op het traject Leiden - Utrecht. We willen nieuwe stations bij de Mors en de Merenwijk.

7.3. Kiezen voor duurzaamheid

De auto blijft een belangrijke rol innemen op het gebied van mobiliteit en veel inwoners kunnen niet zonder de vrijheid die een eigen auto geeft. D66 is voor de auto, maar vindt wel dat de auto moet verduurzamen. Ook zijn we voor integraliteit, waarbij we verschillende opgaves met elkaar combineren en efficiënt gebruik maken van de ruimte die er is. Daarom willen we P&R locaties aan de randen van de stad combineren met de stadsdistributiecentra die nodig zijn voor een emissievrije bevoorrading van de binnenstad.

- In het streven naar CO2-reductie, de vermindering van uitstoot van fijnstof en van de productie van geluid, wil D66 aantrekkelijke alternatieven stimuleren. Daarom willen wij meer parkeerplaatsen voor elektrische (deel)auto's.
- D66 wil de milieuzone strenger maken en uitbreiden. Zo moeten vervuilende of geluidsoverlast veroorzakende brommers, scooters en boten onder de milieuzoneregels komen te vallen. D66 wil dat onderzocht wordt of de milieuzone ook gebruikt kan worden om distributeurs te stimuleren routes en vervoermiddelen te delen.
- D66 wil dat al het vervoer in de gemeente zo duurzaam mogelijk is. We zetten ons in voor meer laadpalen (voor auto's en boten) en deelauto's. Oevers worden waar mogelijk versterkt voor vervoer over water. Kleinschalig elektrisch (fiets-)vervoer voor onder andere bedrijven wordt zoveel mogelijk ondersteund.
- Wij zijn blij met de Ring Noord. Recent is samen met de gemeente Leiderdorp een besluit genomen om de verbinding door de stad en naar de A4 en de A44 te verbeteren. Dit zal de komende periode worden uitgevoerd, waarbij ook een belangrijke vergroening plaatsvindt. Ook de busverbindingen zullen tegelijkertijd verbeterd worden.

7.4. Autoluwe binnenstad

Wij zijn trots op de Garenmarktgarage, waarmee de stad een groen plein teruggekregen heeft en er meer ruimte is gekomen op straat. Die ruimte willen we gebruiken voor groen, veiligere fiets- en voetpaden en fietsparkeerstallingen. We gaan door met het nieuwe parkeerbeleid voor de binnenstad waarin deze visie centraal staat.

- D66 staat voor een autoluwe binnenstad met voorrang voor voetgangers en fietsers. Dit betekent dat binnen de singels alleen bestemmingsverkeer wordt toegestaan, te beginnen met de westelijke binnenstad. Het aantal geheel autovrije gebieden, zoals rond de Hooglandse Kerk, wordt uitgebreid, naar het Rapenburg. Met de buurtbewoners willen we een praktische oplossing vinden voor bijvoorbeeld boodschappen, thuiszorg en laden/lossen.
- Om Leiden bereikbaar te houden investeren wij in betaalbare parkeermogelijkheden rondom de binnenstad. Parkeergarages zijn het startpunt van een stadsbezoek en vervoersknooppunten waar gemakkelijk kan worden overstapt op OV en een fiets kan worden gehuurd of geleend. We stimuleren dat mensen hun auto niet helemaal de stad inrijden, bijvoorbeeld door een overstap op elektrisch watervoer of OV mogelijk te maken.
- Leidenaren moeten betaalbaar een vergunning kunnen krijgen om hun auto te parkeren in een parkeergarage.

7.5. Doorstroming gemotoriseerd verkeer

Er is de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in het wegennetwerk in en rondom Leiden. Voor de komende jaren staan er nog belangrijke besluiten te wachten. Bijvoorbeeld rondom de doorstroming van de Hoge Rijndijk. Voor D66 geldt dat bij dit soort verkeersbesluiten de impact daarvan voor wijk en veiligheid van omliggende buurten net als technologische en maatschappelijke ontwikkelingen (als deelauto's en meer elektrisch vervoer) nadrukkelijk wordt meegewogen. Dat betekent bij dit tracé geen opening van de Domela Nieuwenhuisbrug voor autoverkeer. Bij tracébesluiten moet van tevoren worden aangetoond dat er geen negatieve (verkeers- en veiligheids-)aanpassingen voor omliggende fietspaden, voetpaden en straten nodig zijn. Een samenhangend besluit waarbij alle bewoners en automobilisten er samen op vooruit gaan.

Ook moet er budget beschikbaar zijn. Veiligheid en leefbaarheid van alle omliggende wijken staan voorop.

Groen Links: Maak het verschil

https://leiden.groenlinks.nl/sites/groenlinks/files/2022-01/Programma%20GroenLinks%20Leiden_Maak%20het%20verschil-compressed.pdf

- We maken de stad groener, meer biodiverser en gezonder. We gaan verder met de autoluwe binnenstad en samen met Leidenaars in de rest van de stad maken we ook in de andere wijken de straten groener, schoner en veiliger. We geven de straten weer terug aan de mensen, natuur en spelende kinderen. Parken, zoals het Singelpark, nodigen Leidenaars uit om in beweging te komen. De fiets en voetganger staan op één.
- Iedereen heeft recht op groen: we werken toe naar een gemeente waar iedere inwoner binnen circa vijf minuten lopen vanaf de voordeur een (wijk)park kan bereiken om te ontspannen en te bewegen.
- De nieuwe Leidse groene hoofdstructuur wordt uitgebreid met ten minste één nieuw park zodat alle parken door groene stroken en water worden verbonden. Deze structuur krijgt samen met de belangrijkste parken een permanente beschermde status. Daarnaast sluiten we dit netwerk zo veel mogelijk aan op de groene gebieden in onze buurgemeenten.
- We bouwen verder aan het Singelpark. Nu fase 1 klaar is, gaan we volop aan de slag met fase 2: een groene Jan van Houtkade, een levendig Veerplein en nieuwe projecten op de buitensingels. Daarnaast verbinden we het Singelpark met de wijken om het centrum.
- Naast een groene hoofdstructuur krijgt Leiden een blauwe hoofdstructuur (water). Hier gaan we voor versterking en monitoring van de biodiversiteit in en rondom het water, bijvoorbeeld door natuurinclusieve kades en drijvende nestgelegenheden. Ook sluiten we in zoveel mogelijk wijken sloten en vijvers aan op doorlopende waterwegen.

Duurzaam bereikbaar

Leiden is een van de meest dichtbevolkte gemeenten van Nederland, centraal gelegen in de Randstad in de stadsregio van Katwijk tot aan Alphen aan de Rijn. Het aandeel fiets- en OV-gebruikers in Leiden behoort tot de hoogste van Nederland terwijl het aantal autogebruikers tot de laagste van Nederland hoort. Tegelijkertijd rijden relatief veel auto's van buiten Leiden door de stad, op weg naar andere plekken. De komende decennia staan we voor de grote uitdaging om over te stappen naar volledig duurzaam en schoon verkeer én om er tegelijkertijd voor te zorgen dat Leiden beter duurzaam bereikbaar wordt. Daarom zetten wij fietsers en voetgangers op één, en geven het openbaar vervoer de ruimte die het nodig heeft. Daarnaast willen we ervoor zorgen dat het straatbeeld in Leiden in de toekomst niet meer bepaald wordt door de aanwezige auto's maar een veilige leefruimte kan vormen voor mens en natuur.

Met Groenlinks in het college (2018-2022):

- is de Agenda Autoluwe Binnenstad vastgesteld en zijn daarvoor de eerste autoluwe projecten al succesvol uitgevoerd, zoals de groene Garenmarkt, het nieuwe Lakenpark en de fiets- en voetgangersvriendelijke Hooigracht. Allemaal plekken waar parkeerplaatsen zijn verwijderd om ruimte te maken voor groen, verkeersveiligheid en ruimte voor ontspanning.
- is er een nieuwe Mobiliteitsnota, waarin ruim baan wordt gemaakt voor fiets, voetganger en openbaar vervoer. Voor het eerst is voetgangersbeleid onderdeel geworden van de nota.
- is de nieuwe Parkeervisie in werking getreden met onder meer een beter passend aantal parkeerplekken per woning en meer ruimte voor fietsparkeren. Daarnaast worden onder andere op de Jan van Houtkade, het Lakenpark en de Kaasmarkt parkeerplaatsen omgevormd tot parken.
- is het aantal laadpunten voor elektrische auto's ongeveer verdubbeld. Het aantal laadmogelijkheden ligt in Leiden nu meer dan twee keer hoger dan de landelijke norm.
- is op veel locaties geïnvesteerd in een betere verkeersveiligheid, zoals de Vijf Meilaan, de Kanaalweg, de Langegracht en de Boshuizerkade.

Een duurzaam en schoon verkeersnetwerk

De verduurzaming van verkeer is een van de belangrijkste duurzaamheidsopgaven. GroenLinks maakt daarom allereerst en vooral de keuze om ruim baan te geven aan de meest duurzame vormen van vervoer: fietsers en voetgangers, gevolgd door openbaar vervoer.

1. We werken toe naar een aantrekkelijk netwerk van en naar alle wijken, (wijk)winkelcentra, stations en richting onze buurgemeenten, waarbinnen de fiets altijd voorrang heeft.
2. In alle wijken geven we zo veel mogelijk ruimte aan brede, veilige en voor iedereen toegankelijke voetpaden.
3. Nieuwe bruggen en paden worden volledig toegankelijk aangelegd. Hierbij houden we ook rekening met mensen die slechtziend zijn. Alleen bij grote praktische bezwaren kan hiervan worden afgeweken. Bestaande hindernissen nemen we zoveel mogelijk weg.
4. De auto krijgt de ruimte op de toegangswegen naar de stad. Langs deze invalswegen breiden we waar mogelijk het aantal parkeer-overstappunten uit, vanwaar je kunt overstappen op openbaar vervoer of (huur)fietsen. Zo zorgen we voor minder doorgaand verkeer door de wijken en de binnenstad. Dat betekent schonere lucht en een betere verkeersveiligheid.
5. Om te kunnen voldoen aan de klimaatdoelstellingen en de normen voor schone lucht, werken we toe naar volledig uitstoot- en fossielvrij verkeer uiterlijk in 2040, zowel op de weg als op het water. In de tussentijd breiden we de eisen aan en de omvang van de milieuzone uit, en zorgen we ervoor dat een goed netwerk van elektrische oplaadpunten beschikbaar komt.
6. We pleiten ervoor dat, na de stadsbussen, ook de andere buslijnen door Leiden zo snel mogelijk overstappen op elektrische bussen.

7. Het Centraal Station is hét verkeersknooppunt in Leiden. Daarom bieden we hier volop de ruimte aan duurzame mobiliteit, zoals de fiets en het openbaar vervoer. We willen dat Leiden de positieve samenwerking met belangrijke partners, zoals de NS, ProRail, de provincie en het Rijk voort blijft zetten, zodat geïnvesteerd kan worden in de toekomst van Leiden Centraal. We grijpen deze investeringen tegelijkertijd aan om van het Stationsgebied een prettigere, groene omgeving te maken. Daarnaast bevordert de gemeente hier werken en wonen.

Fietsers en voetgangers op één

Fietsen en lopen zijn de meest duurzame vervoersvormen, en het meest veilig en gezond. Daarnaast eisen voetgangers en fietsers relatief weinig ruimte op en laten daardoor meer ruimte over voor een mooie, groene en levendige inrichting van de stad. Daarom bevorderen we fietsen en lopen, door hier zo veel mogelijk aantrekkelijke ruimte en voorrang aan te geven. Bovendien pakken we vervoersarmoede¹ aan waardoor iedereen zich door de stad kan bewegen.

8. GroenLinks pleit ervoor de bestaande plannen voor aantrekkelijke, brede en veilige fietspaden met voorrang voor fietsers in de regio uit te voeren. Hiermee worden alle gemeenten in de regio van Den Haag tot Alphen aan de Rijn verbonden en goed per fiets bereikbaar.

9. Bij zoveel mogelijk openbare parkeergarages en -terreinen buiten de binnenstad wordt het mogelijk om fietsen te huren. Ook wordt bij een aantal bushaltes de mogelijkheid geboden om fietsen te huren zoals bij de stations al mogelijk is. De onderzochte plannen voor P+fiets terreinen – P+R met fietsverhuur – in de regio worden zo veel mogelijk uitgevoerd zodat langs alle invalswegen van en naar Leiden hiervan gebruik gemaakt kan worden.

10. Het aantal fietsparkeerplekken in Leiden wordt flink uitgebreid. Sinds de afgelopen collegeperiode is het mogelijk om bij weinig parkeerdruk in de straat of buurt een parkeerplaats te vervangen door een zogeheten fietsvlonder; dit brengen we zo veel mogelijk onder de aandacht. Waar een tekort is aan fietsenstallingen zoeken we actief – in overleg met de buurtbewoners – naar plekken voor dit soort extra stallingen.

11. Overlast van fietsen die doorgangen versperren doordat ze buiten de daarvoor bedoelde stallingsplaatsen staan en van ongebruikte fietswrakken pakken we blijvend aan zodat de straten toegankelijk blijven voor iedereen.

12. Voetpaden en stoepen moeten breed en toegankelijk genoeg zijn zodat zowel voetgangers als bijvoorbeeld rolstoelen en kinderwagens de ruimte hebben. Dit geldt ook voor fietspaden. Daarom pleiten we voor goed afgebakende tweebaans-fietspaden aan beide kanten van de hoofd-autowegen naar de straten waar de fiets ruim baan heeft en de auto te gast is.

13. GroenLinks wil de toegankelijkheid van de binnenstad voor mensen met een hulpmiddel vergroten. Bij huizen in de binnenstad en op straat is vaak te weinig plek om een scootmobiel of aangepaste fiets veilig te stallen. De gemeente moet hier veilige gedeelde stallingen voor realiseren en verhuurders stimuleren hetzelfde te doen.

14. Bij nieuwe inrichting van straten en andere infrastructuur toetsen we altijd op toegankelijkheid. Naast de bewoners zelf krijgen ook Leidenaars met een beperking een stem, zodat zij hun perspectief op mogelijke belemmeringen kunnen delen.

15. We stellen goedkope fietsen beschikbaar voor huishoudens met lagere inkomens, bijvoorbeeld via de Sleutelpas¹. Ook onderhoud en reparatie van deze fietsen maken we toegankelijk.

16. We bieden fietslessen aan voor Leidenaars die als kind niet hebben leren fietsen, onder andere als onderdeel van het inburgeringstraject.

17. Om de fietspaden schoner en tegelijkertijd veiliger te maken starten we in navolging van Amsterdam experimenten om op enkele geschikte locaties snorfietsen, brommers en scooters te verwijzen naar de autobanen. We beginnen hiermee in de binnenstad.

18. Voor de realisatie van veilige fietsroutes geven we extra prioriteit aan routes die door veel scholieren gebruikt worden. Hierbij hebben we speciale aandacht voor routes naar het middelbareschoolen-kwartier in het Boerhaavedistrict. Het kruispunt Rijnsburgerweg/Wassenaarseweg/ Kagerstraat wordt aangepast.

We blijven werken aan een verbetering van het openbaar vervoer

Leiden is met name met station Leiden Centraal een belangrijk OV-knooppunt en een belangrijk overstappunt voor fietsers die overstappen op de trein. Toch is er nog een hoop te verbeteren, met name in de regionale busverbindingen, met het oog op verdichting van de stad en op het spoortraject richting Utrecht. Het nieuwe HOV-net² voor bussen naar Katwijk en Noordwijk, en de toekomstige kwartierdienst tussen Leiden en Utrecht nemen daar alvast een voorschot op.

19. We pleiten voor uitbreiding van de Randstadrail naar Leiden Centraal langs het bestaande spoornet en willen de mogelijkheid laten onderzoeken voor een extra verbinding naar Katwijk en Noordwijk. Zo kan ook de nieuwe wijk bij voormalig vliegveld Valkenburg goed worden aangesloten op het openbaar vervoer.

20. Het aantal rechtstreekse treinritten tussen Leiden en Utrecht moet verdubbelen. Daarnaast willen we dat het aantal ritten over Schiphol toeneemt, richting het noorden en richting het oosten van het land. De gemeente bepleit deze ambities bij partners als NS, ProRail en de Rijksoverheid.

21. We blijven ons altijd inzetten voor meer en effectievere buslijnen. Zo willen we bijvoorbeeld meer buslijnen tussen de verschillende wijken zonder op Leiden CS te moeten overstappen en meer regionale nachtbussen.

22. We laten onderzoeken of er naast Station De Vink meer mogelijkheden zijn voor laadstations voor elektrische bussen om het aantal elektrische bussen te kunnen uitbreiden.

23. Fietsers moeten rond Leiden Centraal altijd hun fiets goed en comfortabel kunnen stallen. Zo stimuleren we het gebruik van schoon vervoer. Met de stallingen onder de woontorens Lorentz en De Geus zijn we al op de goede weg, maar er moet zeker nog één grote, overdekte stalling bij komen, het liefst aan de kant van het Bio Science Park.

24. De overdekte stallingen zoals de Waagstalling en de Lorentz blijven de eerste 24 uur gratis. Daarna betaalt de gebruiker een klein bedrag per dag. Zo zorgen we ervoor dat fietsen niet onnodig lang blijven staan en dat de stallingen optimaal worden gebruikt. Daarnaast komt er meer aandacht voor verschillende fietsgroottes, zoals fietsen met kinderzitjes of bakfietsen.

25. Bij station Leiden Lammenschans en De Vink is en wordt het aantal fietsenstallingen ook uitgebreid en wordt blijvend gemonitord of daar genoeg fietsenstallingen aanwezig zijn. Daarnaast willen we dat de bewaking bij de fietsenstalling bij Lammenschans terugkomt. De straat wordt voor mensen, natuur en spelende kinderen.

De straat wordt voor mensen, natuur en spelende kinderen

In het kader van zowel duurzaamheid, als leefbaarheid, gezondheid en veiligheid voor Leidenaren, streven we ernaar auto's zo veel mogelijk uit het straatbeeld te halen. We verplaatsen de auto naar de rand van de wijk en naar de rand van de stad. Parkeren bij huis wordt losgelaten als standaard, maar blijft mogelijk voor mensen die slecht ter been zijn. Met name rondom scholen willen we daarbij de vrijheid van spelende kinderen en voetgangers zo veel mogelijk bevorderen. Laden en lossen blijft binnen deze kaders mogelijk voor bedrijven en huishoudens.

26. We breiden de autoluwe binnenstad verder uit zodat de binnenstad waar mogelijk autovrij en anders autoluw wordt. Zo creëren we een nog mooiere en aangenamere binnenstad. We maken het Rapenburg, de Jan van Houtkade en de Kaasmarkt autoluw. Zo kunnen we hier weer genieten van de historische omgeving, kunnen fietsers en voetgangers veiliger bewegen en ontstaat er ruimte voor nieuwe parken in de stad. In het gebied rond de Beestenmarkt en de zone tussen de Pieterskerk en Hooglandse Kerk halen we doorgaand autoverkeer weg, zodat hier een ontspannen en veilig voetgangersgebied ontstaat.

27. Bij de uitbreiding van de autoluwe binnenstad worden de parkeerplekken op het Rapenburg, de Oude Vest, de Oude Singel, de Steenschuur, de Lange Mare en de Herengracht opgeheven zodat deze mooie plekken in de stad weer toegankelijk worden.

28. Alle wijken zouden we op termijn willen ombouwen tot plekken waar de auto te gast is, behalve op de hoofdwegen de wijk in en uit. We beginnen hiermee in wijken waar toch al wordt gewerkt aan herinrichting en doen dit in samenspraak met de buurt.

29. In overleg met de buurtbewoners maken we meer straten deels autovrij¹. Op onoverzichtelijke locaties midden in de wijken, en op plekken waar veel ruimte voor voetgangers en spelende kinderen is, wordt 15 km/uur de norm. Ook zorgen we dat waar mogelijk, deze wegen niet toegankelijk zijn voor doorgaand verkeer. Buiten de belangrijkste hoofdwegen de stad in en uit en tussen bepaalde wijken wordt maximaal 30 km/uur de norm.

30. We houden bij de inrichting van het verkeer rekening met langzamere verkeersdeelnemers. Voor voetgangers en fietsers zorgen we voor voldoende tijd en rust om over te steken.

31. De Churchillaan wordt, zodra de Rijnlandroute is afgerond, ingericht als een groene boulevard met ruimte voor groen, fietsen, voetgangers en bestemmingsverkeer.

32. De veiligheid rondom scholen en kinderopvang heeft prioriteit. Daarom gaan we door met de projecten voor een Verkeersveilige Schoolomgeving.

33. We stimuleren het gebruik van deelauto's. Zo creëren we in overleg met de wijken plekken waar deelauto's dichterbij kunnen staan dan andere auto's en steunen we waar mogelijk initiatieven om deelauto's verspreid door de stad voor iedereen beschikbaar te maken.

34. We breiden het aantal elektrisch oplaadpunten uit. Zo zorgen we ervoor dat het netwerk van oplaadpunten klaar is voor de overstap naar elektrisch vervoer. Daarnaast kan iedereen die een laadpaal nodig heeft deze kosteloos bij de gemeente aanvragen.

35. Verkeer kan zorgen voor geluidsoverlast en milieuschade. Om beide te verminderen zetten we meer slimme middelen in. Denk hierbij aan geluidsschermen, het beperken van snelheid door bijvoorbeeld bloembakken of wegversmallingen, goede controle en handhaving én het verbeteren van de doorstroom.

36. De Leidse Ring levert een belangrijke bijdrage aan het autoluw maken van de binnenstad, betere fietsverbindingen en de bereikbaarheid van nieuwe woningen. Elke aanpassing aan de Leidse Ring grijpen we aan om de omgeving direct te vergroenen. Daarnaast pakken we gelijktijdig bestaande milieuoverlast aan. We houden mogelijke overlast goed in de gaten, en verhelpen deze met innovatieve oplossingen als stil asfalt en groene geluidsschermen.

37. Oude tweetakt-brommers en scooters zorgen voor erg veel luchtverontreiniging. Daarom komen we met een slooppremie voor vervuilde brommers en scooters. Eigenaren kunnen daarmee overstappen naar een duurzaam alternatief zoals een elektrische scooter of fiets.

38. Het beleid rondom betaald parkeren blijft: hoe verder van het centrum des te goedkoper; dit in kleine stappen om overlast in de buitenwijken te voorkomen.

39. Op plekken waar we bouwen, kiezen we in Leiden sinds de huidige collegeperiode voor flexibele en moderne parkeernormen. We maken niet meer parkeerplekken dan nodig. Rondom bijvoorbeeld studentencomplexen zijn meestal minder parkeerplekken nodig dan gemiddeld. Deze strategie zetten we door bij nieuwe bouwprojecten.

We maken werk van duurzame bevoorrading

Het steeds dichter bevolkte, levendige en ondernemende Leiden zorgt voor veel druk op de bevoorrading, waar de wegen niet altijd even goed op zijn toegerust. Zowel voor de duurzaamheid als voor de overstap op kleinschaliger vervoer is Leiden daarom onderdeel geworden van de 'Green Deal Zero Emissie Stadslogistiek'. Daarin lopen we met een aantal andere gemeente voorop, door toe te werken naar uitstootvrije bevoorrading in uiterlijk 2025 met overslagpunten aan de randen van de stad en de regio. We zetten er stevig op in om dit tot een succes te maken, ook bijvoorbeeld over het water.

40. De gemeente Leiden maakt zelf gebruik van elektrisch vervoer. Vervoersbedrijven waarmee de gemeente samenwerkt, moeten op korte termijn elektrische vervoermiddelen gaan gebruiken. Denk aan postbedrijven, koeriersdiensten en transportbedrijven.

41. In samenwerking met lokale ondernemers en de transportsector werkt de gemeente verder aan uitstootvrije bevoorrading in uiterlijk 2025. Er komen voldoende overslagpunten aan de randen van de stad waarvandaan bevoorrading van bedrijven en pakketjes naar inwoners duurzaam en kleinschalig door de stad worden vervoerd. In lijn met deze doelstelling moeten ook bezorgers van maaltijden en pakketjes uiterlijk 2025 uitstootvrij en bij voorkeur met de (elektrische) fiets werken.

42. Langs de breedste vaarwegen in Leiden (de driehoek Oude Rijn, Rijn- en Schiekanaal en Korte Vliet) kunnen overslagpunten komen waarvandaan kleinschalig duurzaam vervoer over water of over land het transport kan overnemen. Bedrijven langs het water in de rest van Leiden kunnen vervolgens aangesloten worden op het kleinschaliger netwerk.

Duurzaam vervoer over water

Op het water is soms nog ruimte voor meer duurzame vervoersmogelijkheden. Daarnaast willen we graag een aantal gedempte kanalen weer open hebben, wat de mogelijkheden van vervoer over water vergroot en tevens kan bijdragen aan verkoeling en opvang van overtollig regenwater.

43. Het geslaagde experiment met de afvalboot die met name voor het midden- en kleinbedrijf de mogelijkheden voor gescheiden afvalinzameling kan vergroten, wordt uitgebreid.

44. We willen een commerciële waterbusdienst over de Oude Rijn die de toenemende verstedelijkte locaties langs de Oude Rijn verbindt tussen Alphen aan den Rijn en Katwijk.

45. De Milieuzone in de binnenstad breiden we uit naar het water en werken zo toe naar uitstootvrij en elektrisch vaarverkeer.

46. Net als voor het wegverkeer, zetten we ook voor het vaarverkeer een infrastructuur op met elektrische laadpunten.

47. Waar dat mogelijk is willen we een aantal oude gedempte grachten, zoals de Lange Mare, weer uitgraven en deze samen met grachten als het Kort Rapenburg weer bevaarbaar maken.

VVD: Kiezen voor Leiden

<https://storage.googleapis.com/caramel-binder-207612.appspot.com/uploaded/leiden.vvd.nl/files/61aa2be5a5442/verkiezingsprogramma-vvd-leiden-2022-2026.pdf>

Een stad waar het fijn leven is

Waar je goed en betaalbaar kunt wonen

We willen dat de balans tussen wonen, werken en recreatie behouden wordt. Daar is echter een scherpere aanpak voor nodig dat tot nu toe het geval is geweest. De bouwopgave van minimaal 8.500 woningen in de aankomende jaren wordt nooit bereikt door hier en daar wat bij te bouwen. We moeten groter durven denken, maar tegelijkertijd het karakter van Leiden behouden.

- ▶ Met meer woningen zorgen we dat elke Leidenaar in de toekomst in onze stad kan blijven wonen. Door bij te blijven bouwen voor alle doelgroepen zorgen we voor doorstroming bij zowel sociale huur, vrije huur als bij koopwoningen. Bij bouwprojecten letten wij op de impact die dat heeft op een buurt. We houden rekening met de balans tussen wonen, groen en bereikbaarheid met verschillende vormen van vervoer (OV, fiets, voetgangers en auto).
- ▶ Gelaagde hoogbouw waar het kan. Wij denken dan bijvoorbeeld aan het stationsgebied, de randen van de stad en andere logische plekken. Wij houden rekening met schaduw en verkeersoverlast ten gevolge van hoogbouw. Indien mogelijk kijken we ook naar opties om functies onder de grond te plaatsen (denk aan ondertunneling etc).

Waar we de wijk groen en leefbaar houden

We wonen allemaal graag in een wijk waar we ons thuis voelen. Groen is goed voor je gezondheid en de VVD wil daarom het groen in Leiden koesteren en waar het kan uitbreiden.

- ▶ Net als bij het Singelpark wil de VVD parken en groenstroken verbinden, zodat er ook buiten het historische centrum interessante wandelroutes ontstaan.
- ▶ Door middel van regionale samenwerking wil de VVD het Leidse groen verbinden met dat van de buurgemeenten. Zo zouden langere wandelroutes door de regio kunnen ontstaan.
- ▶ Bij het onderhoud van groen werken we zoveel mogelijk samen met inwoners. Initiatieven van bewoners en organisaties om de eigen straat of buurt te vergroenen en onderhouden worden van harte aangemoedigd.
- ▶ De openbare ruimte in Leiden moet goed onderhouden worden. We houden daarom vast aan kwaliteitsniveau B voor de verzorging van de publieke ruimte in Leiden.

Waar Leiden weer bereikbaar is

In Leiden en omgeving wonen veel mensen en die willen allemaal ergens heen. Dit moet snel en veilig kunnen. Ga je op de fiets of met de auto dan moet je die kunnen parkeren. Als wandelaar wil je te voet overal kunnen komen. Ook goed openbaar vervoer hoort bij een gemeente als Leiden. Om de doorstroming te verbeteren wil de VVD investeren in infrastructuur. Brede fietspaden, maar ook met de auto moet je in beginsel overal kunnen komen. In plaats van wijken van elkaar te scheiden moeten verkeersroutes logisch op elkaar aansluiten en buurten verbinden. Het is voor Leidse winkels en bedrijven belangrijk dat ze goed bereikbaar zijn voor hun klanten, met name als deze minder goed ter been zijn. Om als voetganger wegen en fietspaden veilig te kunnen oversteken is een zebraapad heel belangrijk. Vooral ouderen en kinderen zijn hiermee geholpen.

- ▶ Leiden verdient een vernieuwd aantrekkelijk stationsgebied als mooie entree van de stad. Leiden Centraal is het OV-knooppunt van de Leidse regio. De VVD wil het treinstation en het busstation combineren in een gezamenlijk gebouw. Het nieuwe stationsgebied moet zowel per fiets, als OV als auto (Kiss and Ride) goed bereikbaar zijn.
- ▶ Het is belangrijk dat onze reistijd niet langer is dan nodig. Daarom werken we aan goede doorstroming van het verkeer, voor fiets, auto en ov. Door verschillende vormen van vervoer beter op elkaar aan te sluiten, komen we sneller aan op onze bestemming. En voorkomen we onnodige uitstoot door file.
- ▶ Verkeersveiligheid heeft onze prioriteit. We richten onze straten en wijken, in het bijzonder in de buurt van scholen en sportclubs, veilig in. Dat doen we in samenwerking met politiediensten, ouders en buurtbewoners.
- ▶ Op veel plekken in de stad is het lastig om dichtbij huis te parkeren. Het huidige college haalt daarnaast veel parkeerplaatsen weg. Dat is slecht voor bewoners en ondernemers. Wij stoppen met het onnodig weghalen van parkeergelegenheid, zeker in bestaande wijken. Een auto is tenslotte vaak geen keuze, maar hoognodig om op het werk te komen of te kunnen mantelzorgen. Bij nieuwbouw streven we naar parkeren op eigen terrein.
- ▶ Of het nu met een 'gewone' fiets, een elektrische fiets of een ander nieuw vervoersmiddel is: Leidenaren kunnen zich prettig en veilig door Leiden bewegen. Deze ontwikkelingen vragen om fietspaden en wegen die worden ingericht op de toekomst, waarbij veiligheid en doorstroming centraal staan.
- ▶ Bij ov-knooppunten, maar indien passend bijvoorbeeld ook bovenop parkeergarages plaatsen we voldoende stallingen om de beruchte "last mile" te vergemakkelijken.
- ▶ Het is belangrijk dat het openbaar vervoer van goede kwaliteit is, met een goede verbinding tussen stad en regio. Daarin zien we de voordelen van innovatieve en kostenefficiënte vormen van openbaar vervoer, zoals snelbussen, mobility as a service en deelscooters (uiteraard moeten aanbieders een gezonde business case hebben voor onze stad). Bij aanbestedingen houden we daarom altijd ruimte in de afspraken voor nieuwere, slimmere en goedkopere alternatieven.

- ▶ Bij het Lammerschansplein zien wij kansen voor een nieuw transferium waar bezoekers en Leidenaren snel kunnen overstappen op OV richting het centrum.
- ▶ Wij zijn voor Hoogwaardig Openbaar Vervoer richting het strand. In een kwartier van de Bree naar zee.
- ▶ De VVD wil naast de OV-fiets nog een stelsel van leenfietsen in Leiden. Daarbij willen we 'zwerffietsen' voorkomen. We zien het liefst een oplossing met fietsen die gestald moeten worden op vaste plekken rond toeristische bestemmingen.
- ▶ Deelscooters kunnen ook helpen de stad te ontsluiten, de VVD geeft de voorkeur aan een leverancier die niet alleen Leiden maar ook de omliggende gemeenten kan bedienen. Ook hier geldt dat het stallen van scooters binnen bepaalde vlakken voorkeur heeft om zwerfscooters te voorkomen.
- ▶ Het openbaar vervoer en voorzieningen zoals de belbus en regiotaxi zijn goed toegankelijk.
- ▶ Stations zijn aangepast zodat mensen met een beperking ook kunnen instappen.
- ▶ We stimuleren dubbelgebruik van parkeerterreinen en parkeergarages. Door slimme afspraken te maken kunnen we parkeergarages van kantoren en bedrijven in het centrum op koopavonden, zaterdagen en koopzondagen gebruikt worden. Zo zorgen we voor voldoende parkeerplaatsen voor bewoners en bezoekers van onze stad.
- ▶ De opbrengsten van parkeervergunningen en parkeerkosten worden gebruikt voor een goede bereikbaarheid van de stad. Niet om andere kostenposten te dekken.
- ▶ We helpen winkeliers door duidelijke afspraken te maken over parkeerbeleid. Denk bijvoorbeeld aan laden en lossen of enkele uren gratis parkeren.
- ▶ Tijdens de spits hebben autowegen voorrang op vaarwegen. We willen dat bruggen op die momenten niet openstaan. Daarom gaat de gemeente in gesprek met de provincie en Rijkswaterstaat zodat bruggen dicht blijven tijdens de spits.
- ▶ De gemeente communiceert tijdig en duidelijk naar inwoners over onderhoud aan wegen en wegafsluitingen. Daarbij geldt dat we onderhoud zoveel mogelijk in één keer proberen te doen, om overlast te beperken. Daarbij is helder wat de alternatieve route is. Zo voorkomen we 'zoekverkeer'.

Een bloeiende lokale economie

Waar ondernemers de ruimte krijgen

Tijdens het terrasseizoen maken we het uitbreiden van terrassen mogelijk. We kijken waar mogelijk of de tijdelijke vergroting van de terrassen gedurende COVID ook na COVID permanent kan blijven. Ondernemers zijn zelf verantwoordelijk voor afstemming met hun directe omgeving.

- ▶ Kleinere winkelcentra in de buurten en wijken worden waar mogelijk gerenoveerd om aantrekkelijk te blijven voor omwonenden.

Waar de stad bruist en bezoekers van buiten aantrekt

- ▶ De parkeergarages aan de Lammermarkt en de Garenmarkt zijn naast het station belangrijke aankomstpunten. Vanuit die drie plekken helpen we de bezoekers die Leiden nog niet kennen op weg. We besteden extra aandacht aan de looproutes en zorgen voor laagdrempelig vervoer naar trekpleisters zoals Naturalis. Samen met de horeca en de cultuursector zetten we in op meerdaagse arrangementen. Een weekendje Leiden moet een begrip worden.
- ▶ We ondersteunen ondernemers in Leiden door te onderzoeken of we via omgekeerde stadsdistributie de boodschappen die in de stad worden gedaan kunnen laten bezorgen bij een depot op het station of bij de parkeergarages. Niet meer met tassen rondsjouwen maar aan het eind van de dag staan je spullen klaar vlak bij auto of trein. We kijken of er interesse is bij de winkeliers, horeca en cultuurondernemers om met kortingskaarten voor het parkeren te werken. Zo profiteren ook onze lokale horeca en het MKB van onze gasten.
- ▶ Recreatie en toerisme zijn belangrijk voor onze lokale economie. Recreatieve ondernemers mogen uitbreiden zolang zij rekening houden met de natuur, tenzij er te weinig ruimte voor vrije recreatie overblijft.
- ▶ Door het ontwikkelen van Hoogwaardig Openbaar Vervoer en goede verbindingen met de regio maken we Leiden extra aantrekkelijk voor meerdaagse bezoekers.

Met culturele voorzieningen voor alle leeftijden

Leiden kent een enorme grote kunst en cultuursector waar we trots op mogen zijn.

- ▶ Wij vinden het belangrijk om ons cultureel erfgoed te koesteren. Daarbij horen ook cultuurhistorische evenementen.
- ▶ We zijn voor beeldende kunst in de openbare ruimte, maar vinden de huidige bestedingen vanuit het Lucas van Leyden fonds geen doelmatige inzet van belastinggelden. Daarom willen wij het Lucas van Leyden fonds opheffen en de vrijgekomen middelen doelmatiger inzetten.

Waar onderwijs een gelijke start biedt

- ▶ Kwalitatief goed onderwijs betekent ook een fijn schoolgebouw met een veilig schoolplein. De huisvestingskwaliteit van onze Leidse scholen moet dan ook op peil worden gebracht.
- ▶ Het is belang dat een school goed en veilig bereikbaar is. Daarom zorgen we voor een veilige toegang tot de school, met veilige wandel- en fietsroutes. Ook kijken we naar bijvoorbeeld kiss and ride parkeerplekken. Vervoer voor speciaal onderwijs wordt vergoed.

Waar we gezond zijn, sporten en bewegen

- ▶ Bij nieuwbouw, ontwikkelingen of groot onderhoud denken we na hoe onze openbare ruimte kan worden ingericht voor buitensport. We vragen daarbij actief aan onze inwoners om mee te denken.
- ▶ Sport is toegankelijk voor ouderen en mensen met een beperking. De gemeente besteedt een vast gedeelte van de sportsubsidie aan deze groep inwoners. Om ouderen voldoende te laten bewegen, zorgen we voor wandelroutes met voldoende rustmogelijkheden.

Waar we veilig zijn en ons veilig voelen

- ▶ Veiligheid is een kerntaak en verdient voldoende middelen om het belangrijke werk op dit domein goed te kunnen doen. We willen dat de politie en buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) zichtbaar zijn op straat en in de wijken. Extra boa's vergroten de zichtbaarheid van handhaving en bestrijden kleine criminaliteit. De kosten van handhaving worden zoveel mogelijk verhaald op diegenen die het veroorzaken.
- ▶ Het is belangrijk dat politie, brandweer en ambulances 24 uur per dag beschikbaar zijn. De hulpdiensten zijn op tijd als je ze nodig hebt. Ook overige hulpdiensten zijn goed bereikbaar en benaderbaar.
- ▶ Een app is soms handig, maar nooit de enige mogelijkheid om een melding te maken of aangifte te doen. Aangifte doen kan op het bureau, via internet of telefoon en via de eigen wijkagent die in dat geval op afspraak langs komt.

PvdA: Thuis in jouw buurt

<https://leiden.pvda.nl/wp-content/uploads/sites/144/2021/12/Verkiezingsprogramma-PvdA-Leiden-2022-2026-web-lowres.pdf>

Groen voor iedereen

Voor een fijne leefomgeving is het belangrijk om genoeg groen in de buurt te hebben. Maar groen heeft nog meer positieve effecten: het vermindert wateroverlast bij harde regenval en voorkomt hittestress in de stad. Het Leidse groen moet toegankelijk voor iedereen zijn. We gaan meer bomen, struiken en bloemen planten. Het nieuwe motto wordt: groen waar het kan, steen waar het moet.

- Parkeerplaatsen op straat nemen veel schaarse ruimte in. Met de nieuwe parkeergarages, ontstaat er ruimte om overbodige parkeerplaatsen te vervangen door groen. De overgebleven parkeerplaatsen gaan we groener maken.
- We zijn trots op het Singelpark, maar het is nog niet helemaal rond. We maken het Singelpark af en volledig toegankelijk voor iedereen.
- We investeren in beter onderhoud van de parken en groenstroken. Bestaand groen willen we behouden en beter beschermen. We faciliteren samenwerking van Stedelijk Beheer met bedrijven, bewoners en vrijwilligers bij het onderhoud van dat groen, zoals bijvoorbeeld in de Leidse Hout.
- Er is een tekort aan prullenbakken in de openbare ruimte. Om parken en straten schoon te houden, komen er meer vuilnisbakken. Die maken we meteen bestand tegen meeuwen.
- Op nieuwbouwlocaties komt er genoeg ruimte voor groen en biodiversiteit. Verder gaan we in samenspraak met bewoners en woningcorporaties gevels groener maken. We gaan biodiversiteit stimuleren door in de parken de natuur meer ruimte te geven. Verder zorgen we voor meer bij-vriendelijke plekken.

Een bereikbare en verkeersveilige stad

Een onderdeel van een leefbare stad is je veilig en snel kunnen verplaatsen van A naar B. We willen een autoluwe binnenstad creëren waar we ons voornamelijk te fiets, te voet of met het ov verplaatsen. Milieuvriendelijke vervoersmiddelen stimuleren we. We vergroten de fietsveiligheid door meer straten te creëren met het 'auto-te-gast' concept in de binnenstad, in de wijken en in het stationsgebied. Verder verbreden we, waar nodig, de fietspaden.

- Op wegen zonder duidelijk gescheiden fietspad verlagen we de maximumsnelheid naar 30 km/h. Dit heeft vele voordelen: het verhoogt de veiligheid voor fietsers en spelende kinderen én zorgt voor minder luchtvervuiling.
- Belangrijke locaties zoals ziekenhuizen, onderwijsinstellingen, winkels en woonwijken moeten goed bereikbaar blijven en waar nodig beter bereikbaar worden met het openbaar vervoer.
- Om de entree van de stad gastvrijer en verkeersveiliger te maken, worden de Steenstraat en Stationsweg busvrij. In de binnenstad en tussen de Leidse wijken zetten we kleinere bussen in. Voor regionale lijnen naar buiten de stad blijven we grote bussen gebruiken. Deze bussen rijden dan niet meer over de Breestraat, maar over de Langegracht en Hooigracht.
- We verbeteren de overstap tussen bus en trein en maken ons hard bij het Rijk voor financiering van een nieuw busstation bij Leiden Centraal. De nieuwe inrichting van het stationsgebied wordt vriendelijker, zodat wachten op het OV prettiger wordt. Er komen meer bankjes, overkappingen en groen.
- Bij nieuwbouwprojecten wordt van tevoren gekeken naar de extra verkeersdruk die het project oplevert en de gevolgen voor de verkeersveiligheid. Projectontwikkelaars betalen mee aan de benodigde verkeersmaatregelen. Nieuwe woonwijken kunnen alleen worden gebouwd als de infrastructuur goed geregeld is.
- We bouwen een extra fietsenstalling in de binnenstad. Fietsen die op de stoep staan geparkeerd veroorzaken overlast en zijn niet voetgangersvriendelijk, daarom zorgen we voor makkelijk bereikbare alternatieven.
- Om de binnenstad autoluw te maken, is het belangrijk dat er voldoende parkeergelegenheid is aan de rand van de stad. Zo komt er op het Bio Science Park een nieuwe parkeergarage. Verder willen we samen met de regio kijken naar de aanleg van transferia rondom Leiden.

Een toegankelijke stad

Inclusief denken moet de standaard zijn. Voorzieningen in Leiden moeten voor iedereen toegankelijk zijn, ongeacht fysieke of mentale beperkingen.

- In alle plannen wordt voortaan standaard aandacht besteed aan toegankelijkheid, bijvoorbeeld bij de inrichting van de openbare ruimte, (woning)bouwprojecten of de bouw van een website.
- De openbare ruimte is voor iedereen. Bij de aanleg van nieuwe parken en bruggen wordt er gezorgd dat deze altijd toegankelijk zijn voor mensen in rolstoelen en met rollators. Het Platform Gehandicapten Leiden wordt altijd betrokken bij de inrichting van de openbare ruimte.
- Informatie vanuit de gemeente moet ook toegankelijk zijn voor slechtzienden. Op de website van de gemeente Leiden komt een voorleesfunctie. Verder komt er een informatienummer dat je kunt bellen, om de informatie mondeling te horen te krijgen.

CDA: Anders en beter

https://d14uo0i7wmc99w.cloudfront.net/Afdelingen/Zuid_Holland/Leiden/Documenten/CDA%20verkiezingsprogramma%202022-2026%20DEF.pdf

De afgelopen jaren hebben we gezien dat het anders en beter moet: te veel wijkverenigingen stopten met het overleg met de gemeente. Een referendum zaaide tweespalt maar bracht nog geen oplossing. En bewoners voelde zich onvoldoende gehoord bij grote bouwprojecten. Dat is zonde en onnodig. We staan als stad namelijk voor flinke uitdagingen. Zeker na de corona-pandemie waardoor de stad, de inwoners en ondernemers zo zijn geraakt.

Onafhankelijk van onze inhoudelijke mening, vindt het CDA de gang van zaken rondom woontoren LEAD en het Roomburgerpark absolute dieptepunten. Zo gaan we niet met elkaar om in de stad. De gemeente is er voor de Leidenaar, niet andersom. Niets voor niets geeft 35% van de Leidenaars aan zich onvoldoende gehoord te voelen door de gemeente. Dat moet anders, dat moet beter.

Echt samenwerken met de stad en de regio

6. Er moet intensiever worden samengewerkt in de Leidse regio. Wij zijn daarom voor een fusie met de omliggende gemeenten: Leiderdorp, Voorschoten, Oegstgeest en Zoeterwoude. Met deze gemeenten werken we al heel veel samen. Zo staan we samen sterker, met méér democratische legitimiteit, en kunnen we de gezamenlijke uitdagingen op het gebied van wonen, bereikbaarheid, bedrijvigheid, klimaatadaptatie, energietransitie en ruimtelijke ontwikkeling van stad en regio beter aanpakken.

Goed wonen en werken in een groene stad

Wij willen een groene stad doorgeven aan de volgende generatie waar je goed kan wonen, ondernemers een goede boterham verdienen en studenten het beste onderwijs volgen. Het CDA wil dat we bezoekers en toeristen gastvrij ontvangen en dat mensen makkelijk van A naar B kunnen komen. Het CDA wil dat voetgangers ruim baan krijgen in Leiden. Daarom houden we bij het ontwerpen van de openbare ruimte rekening met voldoende ruimte om te lopen en te bewegen, houden we de stoepen vrij van obstakels en handhaven we op foutparkeren. Dat vraagt ook hier om andere en betere keuzes. Het CDA maakt daarbij gebruik van de kracht en energie van de stad. Het CDA zet in op gezinsvriendelijke, groene en duurzame wijken, die goed bereikbaar zijn met het openbaar vervoer, maar ook met passende parkeergelegenheid voor (elektrische) auto's, fietsen en deelmobiliteit.

Wonen

13. Een huis is meer dan een stapel stenen. Bij elk woningbouwproject wordt gezorgd voor voldoende groen, aangename en veilige loop- en verblijfsruimte, fiets- en/of autoparkeerplekken en kleinschalige sport- en ontmoetingsfaciliteiten, zoals een trapveldje of gemeenschappelijke tuin.

Duurzaam, schoon en leefbaar

22. Een duurzame stad is ook een schone stad. Onze openbare ruimte is het visitekaartje van de stad. Leidenaars zijn trots op Leiden, maar vinden dat het onderhoud van de openbare ruimte echt beter kan. Daarom wil het CDA intensiever onderhoud en snelle aanpak van problemen, zowel in de binnenstad als in de wijken. Meer ondergrondse containers en het vaker legen daarvan helpen daarbij. De handhaving op foutgeparkeerde fietsen en weesfietsen wordt versterkt. Wie vervuilt, draait op voor de schade.

26. Het CDA is trots op het Singelpark. Een echt project van en door de stad. Het Singelpark wordt zeer intensief gebruikt. De realisatie van de buitensingels van het Singelpark is zeer belangrijk en moet in hoog tempo op de beloofde kwaliteit worden uitgevoerd. Het succes van het Singelpark verdient navolging, daarom wil het CDA dat de gemeente in nauwe samenwerking met natuur- en bewonersorganisaties meer groene wandelroutes rond het Leidse water gaat realiseren.

27. Bij extra woningbouw en "inbreiding" van nieuwe woningbouwlocaties in bestaande wijken mag dit niet ten koste gaan van het openbaar groen, de openbare ruimte en de leefbaarheid van de wijk.

Bereikbaar voor iedereen

Leiden staat op plaats vier van steden met meeste vertraging in het verkeer. Daarom moet autoverkeer in de binnenstad geen doorgaand verkeer zijn, maar slechts bestemmingsverkeer. Doorgaand verkeer moet buiten de singels gehouden worden. Daarom blijft het CDA inzetten op een betere verbinding aan de oostzijde van Leiden.

31. De fiets is het meest populaire vervoermiddel in Leiden. De parkeergelegenheid voor fietsen moet echter beter. Op marktdagen en bij evenementen wil het CDA daarom tijdelijke fietsenstallingen en betere handhaving. In die stallingen komt voldoende ruimte voor elektrische (bak-)fietsen.

32. In een drukke stad moeten we zorgen voor overzicht voor alle verkeersgebruikers. We stoppen met onoverzichtelijke shared space-gebieden zoals bij het station en de kruising Hogewoerd/Breestraat. Er komen duidelijke loop- en fietsroutes van de wijken richting het centrum. In drukke centrumstraten zoals het Noordeinde komen verkeersdrempels.

33. Voor het CDA is het van groot belang dat kinderen veilig kunnen spelen. Een maximumsnelheid van 30 km p/u wordt de norm in de stad. Op de woonerven houden we vast aan 15 km p/u. Alleen op de doorgaande wegen blijft de maximumsnelheid 50 km p/u. Zo maken we ruimte voor kinderen om te spelen, vergroten we de verkeersveiligheid en kunnen we tegelijkertijd meer groen toevoegen

- 34.** Het CDA wil in samenwerking met de scholen werken aan het verbeteren van de verkeersveiligheid. Dat betekent overal een schoolzone (max 15 km p/u), het ontmoedigen van het halen en brengen per auto en zo nodig extra handhaving tijdens de haal- en brengtijden.
- 35.** Het CDA wil steeds meer straten inrichten als fietsstraat, waar de auto te gast is. Daarom wil het CDA in ieder geval straten rondom scholen maar ook de Steenstraat en Noordeinde inrichten als fietsstraat waar de auto te gast is. Nadat een deel van de bussen uit de Breestraat naar de Hooigracht is verplaatst, wordt ook de Breestraat een fietsstraat.
- 36.** De stad moet toegankelijk zijn voor iedereen, ook voor mensen die minder mobiel zijn. Daarom moeten er hogere boetes en strengere handhaving komen op het blokkeren van de blindengeleidestroken.
- 37.** De loop- en fietsroutes van en naar scholen en onderwijsinstellingen moeten beter en veiliger. Daarom wil het CDA dat gevaarlijke kruispunten en rotondes, zoals de Posthofrotonde en spoorwegovergangen bij de Morsweg en Herenstraat ongelijkvloers worden. Met de horeca en bezorgdiensten worden duidelijke afspraken gemaakt over gedrag in het verkeer van bezorgers.
- 38.** Het CDA wil geen doorgaand verkeer door het kernwinkelgebied anders dan openbaar vervoer en leveranciers. De altijd drukke Breestraat blijft ook 's avonds en 's nachts gesloten voor auto's. Om gevaarlijke situaties te voorkomen gaan we met ondernemers in gesprek over bloktijden voor leveringen.
- 39.** Leiden staat op plaats vier van steden met meeste vertraging in het verkeer. Daarom moet autoverkeer in de binnenstad geen doorgaand verkeer zijn, maar slechts bestemmingsverkeer. Doorgaand verkeer moet buiten de singels gehouden worden. Daarom blijft het CDA inzetten op een betere verbinding aan de oostzijde van Leiden.
- 40.** De binnenstad wordt autoluw. Mede op initiatief van het CDA zijn er goede parkeergarages gerealiseerd aan de randen van de binnenstad. Voor bewoners blijft er parkeergelegenheid nabij hun huis. Ook blijven er ruim voldoende parkeerplaatsen voor mindervaliden beschikbaar. Bezoekers kunnen parkeren in een van de garages of aan de randen van de stad op P+R terreinen, ook met het bezoekerstarief. Op marktdagen is het kernwinkelgebied echt autovrij.
- 41.** Leiden loopt achter bij de realisatie van openbare laadpalen. Voor elektrische auto's zijn er in 2021 390 palen. Het CDA wil dat het aantal openbare oplaadpunten voor elektrische auto's, maar ook voor fietsen in de komende jaren minimaal stijgt tot 1500.
- 42.** Het CDA wil dat de provincie in de volgende aanbesteding voor het openbaar vervoer als eis opneemt dat er minimaal een kwartierdienst vanuit de wijken richting het centrum moet zijn, waarbij de bussen in ieder geval tot 0.30u rijden. Alle lijnen die daarvoor geschikt zijn worden uitgevoerd met zero emissie bussen. Het busstation blijft aan de stadzijde en moet veiliger en overzichtelijk worden.
- 43.** Leiden heeft een sleutelpositie in de Randstad. Daarom wil het CDA het hoogwaardig openbaar vervoer uitbreiden. Voor de langere termijn moet Leiden zich inspannen voor een aansluiting op het Randstadrailnetwerk met een route naar Zoetermeer en een aansluiting naar Valkenburg en de kust. Dat biedt ook kansen voor woningbouw en studentenhuusvesting in de regio. Het CDA wil dat Leiden zich blijft inspannen voor een verdubbeling van het spoor tussen Leiden en Utrecht en extra stations bij Roomburg - Zoeterwoude en Leiden Merenwijk-Poelgeest.

Een levendige en veilige stad

Veiligheid

- 70.** In de afgelopen jaren is het gevoel toegenomen dat het 's nachts in de binnenstad voor met name voor jonge vrouwen minder veilig is geworden. Inwoners moeten eenvoudig onveilige situaties kunnen melden bij de gemeente. De gemeente moet dit vervolgens snel oplossen, bijvoorbeeld door extra toezicht en aanpassingen van de openbare ruimte. Cameratoezicht in de binnenstad en op bedrijventerreinen moet mogelijk blijven.
- 75.** Aan een veilige stad kunnen alle inwoners een bijdrage leveren. Wij betrekken de inwoners van Leiden, volgen hun meldingen pro-actief op en steunen burgerinitiatieven die de veiligheid en leefbaarheid in de wijken vergroten. De wijkagent fungeert hierbij als spin in het web.

Zorg en welzijn

- 80.** De wijkteams zijn de oren en ogen in de buurt. Het CDA wil dat zij voldoende ruimte krijgen om ook echt de wijk in te gaan. Zo kunnen de teams ook vroegtijdig problemen signaleren en een oplossing voorstellen. Hiermee kan de instroom in de WMO en de jeugdzorg ook worden geremd.

Partij voor de Dieren: Verbeter de wereld, begin in Leiden

<https://www.partijvoordedieren.nl/uploads/algemeen/PvdD-Verkiezingsprogramma-Leiden-30-1.pdf>

Onze tien speerpunten voor de komende vier jaar:

- Kappen met kappen! We gaan de parken en bomen in Leiden veel beter beschermen. Straten, tuinen en daken vergroenen we radicaal.
- Uiterlijk in 2030 is Leiden klimaatneutraal. We zetten in op energiebesparing en pakken energiearmoede aan.
- We gaan vol voor fossielvrije, duurzame energie. Dicht bij huis opgewekt, met respect voor mens, dier en natuur. Dus geen geldverslindende warmtepijp uit de Rotterdamse haven.
- Een passende woning voor iedereen! Wonen wordt eerlijker. Huisjesmelkers en speculanten pakken we aan.
- In Leiden wonen meer dieren dan mensen. Er komt structureel meer aandacht en geld voor dierenrechten en dierenwelzijn.
- Leidenaren krijgen meer invloed. In plaats van plannen voor inwoners, maken we plannen mét inwoners.
- Leiden wordt gezonder. Luchtvervuiling en geluidsoverlast gaan we tegen. Sport en gezond voedsel worden beter beschikbaar voor iedereen.
- In onze stad moet iedereen zichzelf kunnen zijn. Geweld, racisme en discriminatie worden hard aangepakt.
- Ruim baan voor voetgangers, fietsers en toegankelijk openbaar vervoer. De binnenstad wordt autovrij en binnen de bebouwde kom rijden we maximaal 30 km/u.
- Een eerlijke, schone en lokale economie. De grootste vervuilers betalen het meest en zwerfafval pakken we aan.

We leven op een prachtige planeet die alles biedt wat het leven mooi maakt. Maar door ons toedoen warmt de Aarde in rap tempo op. Door de uitstoot van broeikasgassen, het gebruik van gif en de vernietiging van natuur maakt de mensheid de Aarde onleefbaar voor mens en dier. De gevolgen daarvan zijn al dagelijks te zien. We kunnen niet op dezelfde voet door blijven gaan, ook niet als we een beetje vergroenen. Door nú radicaal andere keuzes te maken, kunnen we de klimaatcrisis en de biodiversiteitscrisis samen het hoofd bieden. De Partij voor de Dieren zet daarom volop in op een koersverandering. Wij kiezen voor Plan B, een plan om de planeet leefbaar te houden. Nu en in de toekomst.

In Leiden wonen meer dieren dan mensen, maar toch worden zij vaak vergeten in gemeentelijke plannen of beleid of komen ze er bekaaid van af. De Partij voor de Dieren wil dat ook dieren hier een fijne plek hebben om te leven, of dat nu in het wild is of bij mensen thuis. Want de mate van beschaving van een samenleving valt af te meten aan de wijze waarop ze omgaat met dieren.

Natuur is van levensbelang. Door steeds meer bebouwing, wegen, recreatie en andere kortetermijnbelangen van de mens is er steeds minder ruimte voor dieren, bomen en struiken. Groen in en om Leiden houdt onze omgeving leefbaar: het houdt water vast, gaat hittestress tegen, zuivert de lucht en biedt een thuis aan vele soorten planten en dieren. Zo heeft de natuur een eigen bestaansrecht. Daarom gaan we radicaal vergroenen. Want een groene gemeente is de beste garantie voor een gezond, gelukkig en toekomstbestendig Leiden.

Een goede woning is een basisrecht voor iedereen. Door de volledig ontspoorde woningmarkt is het vinden van een woning echter bijna onmogelijk. Wachtlijsten voor een sociale huurwoning worden alleen maar langer en de prijzen rijzen de pan uit. De 'vrije woningmarkt' blijkt vooral interessant voor huisjesmelkers en speculanten. Gewone kopers, starters en huurders hebben het nakijken. De Partij voor de Dieren wil het woningtekort op een duurzame wijze aanpakken. Leiden volbouwen is niet de oplossing; dat maakt de gemeente onleefbaar. Wij willen de beschikbare ruimte en woningen eerlijker en slimmer verdelen.

Mobiliteit en bereikbaarheid - Vervoer zonder vervuiling

Onze gemeente kan zoveel mooier, schoner en gezonder als we ons anders gaan vervoeren. Stilstaande en rijdende auto's nemen veel plek in, en zorgen voor uitstoot. Daarom is de auto niet langer de baas en zetten we voetgangers, fietsers en openbaar vervoer centraal. Zo realiseren we een groene omgeving en gezonde lucht: basisvoorwaarden voor het welzijn van iedereen.

Ruim baan voor voetgangers en fietsers

Vervuilend verkeer wordt ontmoedigd, schoon verkeer wordt gestimuleerd. Door ruim baan te geven aan voetgangers en fietsers kunnen we de hoeveelheid gemotoriseerd verkeer sterk terugdringen. Hiermee dragen we fors bij aan de klimaatdoelen, krijgen we een gezonder en aantrekkelijker Leiden, winnen we ruimte terug voor groen in onze straten en wordt het voor kinderen en dieren buiten veiliger.

- Er gaat geen geld meer naar de Leidse Ring Noord en de Centrumroute.
- Geef de Ketelmeerlaan terug aan de bewoners. De straat is nu een doorgaande weg. Het marktplein en de Ketelmeerlaan worden omgevormd tot voetgangersgebied. Het wordt een groene plek, die verbinding en betrokkenheid creëert.
- In gebieden waar fietsers, voetgangers en losloopgebied voor honden samenkomen, zoals het Joppepad, het Tine Tammespad en het Anna Swellengrebelpad, zijn de fietsers te gast en heeft de voetganger voorrang.
- De Morsweg wordt autoluw, zodat er meer ruimte ontstaat voor fietsers en voetgangers. Dat is extra belangrijk in verband met de ontsluiting van het Werninkterrein.
- De gemeente investeert fors in snelle, veilige en groene wandel- en fietspaden. Vrijliggende fietspaden en ongelijkvloerse kruisingen bij drukke wegen hebben de voorkeur, maar niet ten koste van bomen en groen. Fietsers hebben altijd voorrang op rotondes en kruisingen met autowegen.
- Er komen veel meer woonerven en leefstraten en fietsstraten waar voetgangers en fietsers voorrang hebben. Gemotoriseerde voertuigen zijn te gast en rijden stapvoets. Zo wordt spelen op straat en samenkomen met burens veilig en

aangenamer. In een leefstraat richten inwoners hun straat op een creatieve en leefbare manier in, zodat er meer ruimte is voor spelen en ontmoeten. De gemeente helpt inwoners om leefstraten in te richten.

- De binnenstad van Leiden wordt autovrij.
- De gemeente moedigt bedrijven en organisaties aan om gebruik te maken van fietskoeriers en doet dat zelf ook.
- Scooters, brom- en snorfietsen zijn niet langer welkom op fietspaden binnen de bebouwde kom. Scooters/brommers met verbrandingsmotor werven we uit de binnenstad en uit groene gebieden zoals Cronesteyn en de Oostvlietpolder, bijvoorbeeld door het instellen van milieuzones.
- Alternatieve schone vormen van vervoer zoals speed pedelecs/e-bikes vormen een duurzaam alternatief voor middellang woon-werkverkeer en zijn daarom welkom op de fietspaden, met als maximumsnelheid 25 km/u binnen de bebouwde kom.
- In principe geldt er voor gemotoriseerd verkeer binnen de bebouwde kom een maximumsnelheid van 30 km/u. De inrichting van de weg wordt waar mogelijk aangepast.
- In straten zonder vrij liggende fietspaden wordt de maximumsnelheid beperkt tot 30 km/u. Straten zonder trottoirs worden omgevormd tot (woon)erven, met een maximumsnelheid van 15 km/u.
- Verkeerslichten worden zo afgesteld dat voetgangers, fietsers en het openbaar vervoer vaker groen licht krijgen dan auto's. Verkeerslichten worden voorzien van een timer en een regensensor. • Er komt een verkeersveiligheidsplan om het aantal verkeersongevallen en het aantal slachtoffers onder mensen en dieren terug te dringen.
- Op sommige plekken zoals de Korevaarstraat en de Morsstraat wordt het zo druk dat zelfs fietsers en voetgangers niet meer op een veilige manier de ruimte kunnen delen. In die gevallen krijgt de voetganger voorrang en is de fiets te gast.
- De gemeente zorgt voor voldoende gratis stallingen voor fietsers op drukbezochte plekken en bij treinstations en bushaltes. Grote stallingen hebben 24-uurs bewaking, bijvoorbeeld via participatiebanen.

Goed en duurzaam openbaar vervoer

Momenteel investeert de overheid ruim twee keer zoveel in wegen als in het openbaar vervoer. Als we dat omdraaien wordt Nederland een stuk schoner, veiliger en duurzamer. Laten we in Leiden beginnen!

- Vervoer binnen de stad gebeurt met kleinere, elektrisch aangedreven busjes.
- Er komt geen tweerichtingsverkeer voor bussen op de Morsweg.
- De gemeente stimuleert en faciliteert deelfietsystemen zoals de OV-fiets. Niet alleen op treinstations zijn deelfietsen beschikbaar, ook op belangrijke bushaltes en P+Rterreinen zijn deze een waardevolle toevoeging aan het openbaar vervoer.
- De gemeente vergroot de parkeer- en reismogelijkheden aan de rand van de stad. Voor reizigers die verdergaan met het openbaar vervoer of fiets worden de P+R-faciliteiten gratis.
- Het openbaar vervoer is en blijft veilig, betrouwbaar, frequent, betaalbaar en toegankelijk, ook voor mensen met een functiebeperking. Het openbaar vervoer is gratis voor mensen met een laag inkomen. In alle woonwijken en dorpskernen is regelmatig openbaar vervoer beschikbaar. In alle woonwijken is regelmatig openbaar vervoer beschikbaar, ook 's avonds.
- Het busstreekvervoer wordt, net als het stadsvervoer per bus, 100% duurzaam aangedreven en emissievrij.

Minder en schonere auto's = meer ruimte en gezonde lucht!

Overall waar auto's staan of rijden, kunnen geen kinderen spelen. Leiden kiest ervoor om de openbare ruimte terug te winnen op de auto.

- Er wordt geen extra geld geïnvesteerd in nog meer of nog grotere parkeergarages. De parkeergarage aan de Hooigracht wordt niet uitgebreid.
- De vele miljoenen euro's die nu vastzitten in de parkeerreserve, zijn ook beschikbaar voor het vergroenen van de stad en voor het sociaal domein.
- Er komen geen nieuwe autoparkeerplekken bij op straat. De gemeente dringt het aantal autoparkeerplekken in de stad terug en vergroent de vrijgekomen openbare ruimte. Overbodige parkeerplaatsen worden omgevormd tot bredere voetpaden, kinderspeelplekken, bloemrijke bermen, kleine parken of fietsparkeerplekken.
- De binnenstad wordt autovrij. Parkeren kan buiten de stad met goede P+Rvoorzieningen en hoogwaardig openbaar vervoer. Er komen meer carpoolplekken en er komen lifershalthes.
- De gemeente voert gedifferentieerde tarieven voor parkeren en parkeervergunningen in op basis van de uitstoot van het voertuig, waarbij een hoger tarief wordt gehanteerd voor vervuilende auto's dan voor schonere auto's.
- Leiden vergroot haar inspanningen voor de Zero Emissie Stadslogistiek. Vrachtverkeer wordt geweerd uit de binnenstad en woonwijken. Aan de rand van de stad komen distributiehubs waarna verder vervoer fossielvrij plaatsvindt.
- De gemeente hanteert minimale afstanden tussen drukke verkeerswegen en de vestiging van gevoelige bestemmingen, zoals scholen, kinderdagverblijven en verzorgingscentra.
- Verkeerswegen voor gemotoriseerd verkeer worden door de gemeente niet meer uitgebreid of verbreed.
- Vervuilend verkeer wordt geweerd door de invoering en uitbreiding van milieuzones.
- De gemeente zorgt voor voldoende oplaadpunten met groene stroom voor elektrische voer- en vaartuigen. Deze worden waar mogelijk in het bestaande straatbeeld geïntegreerd, bijvoorbeeld in de grond of in lantarenpalen.
- Initiatieven voor elektrische deelauto's en (elektrische) (bak-)fietsen worden actief ondersteund.
- Leiden gaat mobiliteitshubs inrichten: op centrale pleinen in wijken worden elektrische deelauto's en deel-(bak-)fietsen aangeboden (voordelig met stadspas) aan bewoners van de buurt. Hiermee bestrijdt de gemeente vervoersarmoede en biedt mensen een alternatief voor de eigen auto.
- Voor medewerkers, de raad en het college wordt vervoer per fiets door de gemeente bevorderd. Voor langeafstandsvervoer wordt gebruik gemaakt van openbaar vervoer en elektrische deelauto's.
- Leiden lobbyt voor betere internationale treinaansluitingen en faciliteert deze.
- Leiden werkt op geen enkele wijze mee aan de uitbreiding van luchthaven Schiphol en draagt dit actief uit tijdens bestuurlijke overleggen met de luchthaven.
- Leiden onderzoekt de mogelijkheden voor elektrisch passagier- en goederenvervoer over water.
- Er komt een milieuzone op het water: in de binnenstad zijn vanaf 2030 alleen nog boten zonder verbrandingsmotor welkom. Schone vaartuigen krijgen voorrang bij ligplaatsvergunningen.

Een gezonde en veilige leefomgeving draagt bij aan het voorkomen van problemen.

Als mensen gezonder leven door meer buiten te zijn, veel te bewegen en goed te eten, zijn ze minder vaak ziek en belanden ze minder snel in een zorgtraject. De Partij voor de Dieren legt de nadruk daarom op preventie. Niet alleen bij gezondheid, maar ook bij nieuwe virusuitbraken en bij veiligheid. Mensen die zorg of ondersteuning nodig hebben dienen zo goed en snel mogelijk te worden geholpen. Geld mag nooit een reden zijn om geen of ondermaatse hulp en ondersteuning te krijgen.

(Enkele punten uit dit hoofdstuk:)

- Er komen meer openbare toiletten. Ze zijn genderneutraal en toegankelijk voor mindervaliden.
- De gemeente investeert in jongerencentra, buurthuizen, wijkcentra en ontmoetingsplekken voor ouderen en mensen met een beperking.

In een gezonde en bloeiende samenleving is iedereen gelijkwaardig.

Maar in Nederland is van echte gelijkwaardigheid helaas nog geen sprake, ook niet in Leiden. Waar je wieg staat, bepaalt nog altijd voor een groot deel je kansen. Gemiddeld worden mensen uit armere gezinnen en buurten minder oud en hebben ze een slechtere gezondheid. Mensen die om wat voor reden dan ook niet tot de norm behoren worden bewust en onbewust gediscrimineerd en achtergesteld. Voor racisme, discriminatie en ongelijke kansen mag geen ruimte zijn in Leiden. Met andere woorden: er is werk aan de winkel voor de (lokale) overheid.

Goed en toegankelijk onderwijs vormt het fundament voor een vrije, democratische samenleving. Het onderwijs zou er een stuk beter voor kunnen staan. Niet elk kind heeft nu dezelfde kans op goed onderwijs. Een goed cultuurbeleid is van grote waarde voor Leiden, want kunst en cultuur verrijken het leven en inspireren.

Privacy is een groot goed en Leiden zet zich actief in voor de bescherming daarvan. De Partij voor de Dieren wil dat we in Leiden werken aan een groene en gezonde gemeente, waarbij zoveel mogelijk wordt samengewerkt met inwoners en organisaties bij de voorbereiding van gemeentelijke besluiten.

Inleiding

Sociaal

De SP wil als allereerste ervoor zorgen dat de mensen die afhankelijk zijn van de ondersteuning van de gemeente een volwaardig en gelijkwaardig bestaan hebben. De helft van het gemeentelijke budget is momenteel bestemd voor het sociaal domein, dat zijn alle inspanningen die de gemeente verricht rond werk, participatie en zelfredzaamheid, zorg en jeugd op basis van de WMO, de Participatiewet, Jeugdwet en de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. De SP ziet dit dan ook als belangrijkste taak van de gemeente en wil hierin investeren in plaats van erop te bezuinigen zoals dat gebeurd is door de regering in Den Haag maar ook door het afgelopen college van D66, GL en PvdA. Ook in Leiden gaat het goed, zou je denken, maar de SP vindt het onverantwoord en asociaal om te investeren in de stad, in wegen en gebouwen terwijl er bezuinigd wordt op hen die de steun van de gemeente het hardste nodig hebben. Voor de SP geldt: Eerst investeren in mensen, dan investeren in duurzaamheid en natuur en als er dan nog geld over is, investeren in stadsverfraaiing en prestigeprojecten.

Duurzaam

De tweede grote uitdaging die de SP ziet is klimaatverandering. We kunnen het ons niet permitteren om daar niets aan te doen als we ook onze kinderen een toekomst gunnen. Vandaar dat er ingebonden moet worden op investeringen in asfalt en beton en werk gemaakt moet worden van duurzaamheid en groen. Ook hier heeft het huidige college verkeerde prioriteiten gehanteerd, want in plaats van de focus te leggen op het bouwen van 8000 woningen en het investeren van zo'n 300 miljoen in asfalt had de nadruk veel meer moeten liggen op natuur en milieu. Daarbij wordt er ook nog eens veel te weinig gebouwd voor de Leidse woningzoekenden en veel te veel voor de rijke investeerders en projectontwikkelaars.

Democratisch

Ten derde wil de SP de open bestuurscultuur herstellen, waarbij niet de politiek bepaalt wat goed is voor de stad maar waar de uitdagingen en problemen van Leiden in samenwerking met de bevolking van onze stad worden besproken en aangepakt.

Bouwen en Wonen

De SP vindt dat de inwoners en hun vertegenwoordigers in de gemeenteraad moeten bepalen wat er gebouwd moet worden in plaats van projectontwikkelaars. Jaren geleden is afgesproken in de regio om kantoorpanden bij te bouwen, terwijl wij die niet (meer) nodig hebben. Dat biedt kansen om bestaande kantoorruimte om te bouwen tot woningen en nieuwe woningen te bouwen op de plaats van huidige bedrijven en kantoren. De SP vindt de huidige bouwhoogte van 70 meter hoog genoeg en vindt niet dat er nog hoger gebouwd zou moeten worden.

Inwoners écht serieus nemen

In plaats van het voor veel geld inhuren van 'experts' van buiten, moet de gemeente en verhuurders de kennis juist ophalen bij de bewoners. Zij wonen immers zelf in de wijk en zien dagelijks wat er gebeurt en wat er speelt. De gemeente moet een actieve houding aannemen zodat bewoners nog op tijd ideeën kunnen inbrengen, zodat plannen verbeterd kunnen worden. Dat scheelt uiteindelijk veel tijd én geld.

Investeren in de leefomgeving

Grote bouwprojecten zetten druk op de leefbaarheid in de wijk. Nu betaalt de gemeente vaak om de leefbaarheid in een wijk te herstellen na een groot bouwproject. De SP stelt voor om projectontwikkelaars mee te laten betalen aan de noodzakelijke investeringen in de wijk, zowel in de infrastructuur, als in de leefbaarheid.

SPeerpunten

- Een betaalbaar huis voor iedereen;
- Investeerders betalen mee aan de infrastructuur en leefbaarheid in de wijk;
- Bewoners moeten als partner beter en eerder betrokken worden bij bouwprojecten;
- De gemeenteraad moet de regie nemen i.p.v. projectontwikkelaars alle ruimte te geven;
- Er wordt rekening gehouden met de verschillende doelgroepen, er wordt flexibel gebouwd;
- Het huurteam wordt structureel ingezet, de capaciteit wordt uitgebreid;
- Er wordt ruimte geboden aan woonwagens en -boten, zij groeien mee met de stad.

Groen en Duurzaam

SPeerpunten

- Inzet op klimaatadaptatieve maatregelen en een klimaatneutraal Leiden;
- We geven onze Leidse parken en volkstuinen een monumentale status;
- Onderzoek naar de kwaliteit van de Leidse bodem en verbeteren die waar nodig;
- De ondergrond gebruiken we ook voor waterafvoer;
- Onderzoek naar compensatie van bewoners, getroffen door bodemdaling;
- De Oostvlietpolder blijft groen en er komt geen fietspad door Ons Buiten;
- Er komt zo snel mogelijk compensatie voor de volkstuinen zodat de wachtlijst kan afnemen;

- Gerichte metingen luchtkwaliteit, vooral op plekken met veel (toekomstig) verkeer;
- Lagere toegestane concentratie fijnstof en ultrafijnstof, maatregelen om hier uiterlijk 2026 aan te voldoen;
- Afsteken vuurwerk door particulieren beperken, organiseren gemeentelijke vuurwerkshow;
- We blijven biodiversiteit stimuleren;
- In de openbare ruimte heeft het groen voorrang op de ruimte voor de auto;
- Geen afvalboete: Leidse inwoners gaan niet per vuilniszak in de container betalen;
- Het ophalen van het afval blijft een gemeentelijke kerntaak; dit wordt niet verzelfstandigd;
- Zoveel mogelijk rekening houden met de leefomgeving van dieren en beperken dierenleed.

Verkeer en mobiliteit

Op het gebied van verkeer en bereikbaarheid heeft Leiden de afgelopen jaren belangrijke stappen gezet. De SP is positief over het beleid voor voetgangers en fietsers, maar vindt de gigantische investeringen in extra asfalt van zo'n slordige 200 miljoen euro veel te veel. Daarbij zijn ook stukken weg vernieuwd die gewoon nog goed waren, en dat vindt de SP echt kapitaalvernietiging en zonde van het geld.

Duurzaam en schoon

Belangrijk thema is de overgang naar schoon en duurzaam vervoer. Er moet de komende jaren hard gewerkt worden aan de infrastructuur voor duurzaam vervoer, bijvoorbeeld door meer laadpalen voor elektrische auto's en fietsen, met name bij veel bezochte gebieden zoals winkelcentra, markt, sportfaciliteiten, huisarts etc. We willen zoveel mogelijk inzetten op vervoer te voet, op de fiets en met het OV en de infrastructuur uitbreiden voor elektrisch rijden, voor zowel voor twee- als vierwielers.

Veilig en fijnmazig

Een ander belangrijke thema is veiligheid in het verkeer. In Leiden gebeuren relatief veel ongevallen in het verkeer. De SP wil verkeersstromen scheiden en zoveel mogelijk voorrang geven aan langzaam verkeer. We zien helaas vooral een toename in ongelukken met fietsers. Naast de verkeerslessen voor de Leidse jeugd moeten mensen beter ondersteund worden in het gebruik van elektrische fietsen. Dit kan met de inzet van fietslessen (ook voor ouderen en nieuwkomers in het stadsverkeer). De SP is meer voorstander van het beïnvloeden van veilig gedrag in het verkeer in plaats van bekeuringen. De dienstverlening van de Regiotaxi moet verbeterd worden. We helpen ouderen, mensen met een fysieke beperking graag zo lang mogelijk hun actieradius groot te houden. Goed en fijnmazig openbaar vervoer, meer en kleinere busjes, en extra parkeervoorzieningen voor ouderen en mensen met een handicap horen daarbij. De SP wil zebrapaden terug in de wijken en bij bushaltes.

Parkeren

Parkeren is en blijft een lastig probleem in Leiden. De SP wil ondergrondse parkeergarages in de binnenstad gebruiken voor parkeren voor binnenstadbewoners. In de wijken kan de parkeerdruk worden verminderd door gecentraliseerde parkeervoorzieningen voor bedrijfsvoertuigen en alternatieven voor het parkeren van de tweede of derde auto. Parkeren is geen melkkoe. In de Merenwijk, de Stevenshof, op het Waardeiland en in Roomburg wordt dan ook geen parkeerregulering ingevoerd als daar niet uitdrukkelijk door bewoners om gevraagd wordt. Parkeren voor mantelzorgers en vrijwilligers moet gefaciliteerd worden door bijvoorbeeld het makkelijker verkrijgen van een parkeervergunning.

Effectief investeren

Volgens de SP is er in Leiden te veel geld naar asfalt gegaan, zoals de Rijnlandroute, de autoluwe binnenstad, het binnenstadstracé, de Leidse ring Noord, het stationsgebied. Het zijn allemaal peperdure projecten. Leiden is bovendien een continue bouwput en er vindt ook kapitaalvernietiging plaats door het vervangen van wegen die nog gewoon goed zijn.

De SP wil temporisering van investeringen op verkeersprojecten en alleen nieuw asfalt waar het oude is versleten. De focus zou moeten uitgaan naar het verminderen van autogebruik en niet steeds meer kilometers asfalt aanleggen. Overlast van geparkeerde fietsen wil de SP aanpakken door goede fietsparkeervoorzieningen in de openbare ruimte, zeker daar waar de overstap naar OV gemaakt moet worden. De SP vindt dat de Universiteit moet meebetalen aan fietsinfrastructuur. Projectontwikkelaars moeten bij nieuwbouw meebetalen aan eventueel benodigde infrastructuur voor verkeer en parkeren. De voorkeur moet uitgaan naar inpandig ondergronds parkeren, wat betaald kan worden uit de winstmarges.

SPeerpunten

- Minder geld naar onnodige verkeersprojecten, alleen nieuw asfalt als het oude is versleten;
- Meer, beter en toegankelijk OV;
- Betaald parkeren alleen om overlast tegen te gaan en op verzoek bewoners;
- Een rem op de uit de hand gelopen investeringen in bereikbaarheid;
- Steun voor extra maatregelen tegen overlast verkeerslawaaï.

Partij Sleutelstad: Nieuwe democratie

<https://partijsleutelstad.nl/programma/integrale-tekst/>

Partij Sleutelstad staat voor een democratischer, socialer, duurzamer en veiliger Leiden. Wij komen op voor burgerzeggenschap en de lokale belangen.

Enkele punten uit het programma:

Bereikbaarheid binnenstad

Partij Sleutelstad is voorstander van een autoluwe binnenstad. Om het winkelen in de binnenstad te bevorderen is de partij voorstander van goede OV-verbindingen, goede fietspaden en fietsenstallingen en van een bepaalde periode tegen daltarief in parkeergarages en op parkeerplekken in de winkelgebieden.

Leegstand in winkelstraten

Verlaten winkelstraten en leegstand zijn de doodsteek voor de winkelgebieden. Partij Sleutelstad wil daarom dat de gemeente een actief beleid voert tegen de leegstand in de winkelgebieden door het wonen boven winkels te stimuleren.

Buurtwinkels

Tijdens de coronacrisis hebben de buurtwinkels hun bestaansrecht volop bewezen. Partij Sleutelstad wil daarom dat de buurtwinkels weer een prominente plek krijgen in de Retailvisie. Waar mogelijk en wanneer nodig moeten zij kunnen rekenen op ondersteuning van de gemeente.

Horecafunctie

Partij Sleutelstad vindt dat de gemeente de bestaande horeca moet ondersteunen, bijvoorbeeld door het toestaan van terrassen in de winter. PS is tegen het ongebreideld toestaan van horeca in leegstaande winkel- en kantoorpanden. Te veel (gelijksoortige) horeca in het kernwinkelgebied tast het karakter van de stad aan en zorgt voor nieuwe problemen op het gebied van leefbaarheid en veiligheid.

Vergroenen openbare ruimte

Partij Sleutelstad is voorstander van het vergroenen van parken, pleinen en plekken die nu nog zijn bestraat, maar die niet of nauwelijks worden gebruikt.

Milieumaatregelen

Partij Sleutelstad is voorstander van concrete maatregelen voor een schoner milieu, zoals het weren van vervuilende voertuigen, zoals auto's, brommers en scooters, uit de binnenstad en het ontmoedigen van de aanschaf van ongefilterde houtkachels door particulieren. Voorts is PS van mening, dat de gemeente burgers moet stimuleren hun tuinen te vergroenen door tegels te vervangen door beplanting.

Behoud landschappelijke waarden

De bollenstreek in het westen en het veenweidegebied ten oosten van Leiden zijn historisch nauw met de stad verbonden en vormen unieke en voor de regio kenmerkende landschappen. Wij zijn van mening dat de gemeente zich in woord en daad moet inzetten voor het behoud van de natuur en de biodiversiteit in deze landschappen. Dat betekent, dat er geen ruimte is voor grootschalige zonneweides, windmolen-parken, distributiecentra en datacenters.

Verkeer

Autoluwe binnenstad

Partij Sleutelstad is voorstander van de autoluwe binnenstad en geeft prioriteit aan de belangen van fietsers en voetgangers. Het openbaar vervoer wordt gestimuleerd en het autoverkeer verduurzaamd. PS wil dat de gemeente werk maakt van de aanpak van onveilige verkeerssituaties zoals die overal in de stad zijn te vinden.

Ringweg

Rondom Leiden wordt gewerkt aan de aanleg van een ringweg die de A4 moet verbinden met de A44 en die het centrum moet ontlasten van doorgaand autoverkeer. Partij Sleutelstad vindt dat de gevolgen voor de bewoners in de buurt van deze ringweg, zoals stank, fijnstof en vuil, zoveel mogelijk moet worden beperkt.

Partij Sleutelstad is tegen de aanleg van de Leidse Ring Noord.

Openbaar Vervoer

Partij Sleutelstad is voorstander van versterking van het OV in en om de stad, zodat de bereikbaarheid wordt verbeterd en het autoverkeer wordt verminderd. Met elektrische hop-on hop-off bussen willen wij de Breestraat, de transferia en de nieuwe parkeergarages aan de randen van de stad met elkaar verbinden.

Duurzaam autogebruik

De auto is en blijft belangrijk voor de bereikbaarheid en mobiliteit van de Leidenaar. Daarom willen wij duurzaam autoverkeer bevorderen door het stimuleren van elektrische auto's en deelauto's.

Autoluwe binnenstad

Partij Sleutelstad is voorstander van een autoluwe binnenstad. In het gehele gebied tussen de singels moet daarom op afzienbare termijn alleen nog bestemmingsverkeer worden toegestaan. Voorts zijn wij voorstander van meer autoloze straten en voetgangersgebieden, waarbij aandacht voor mindervaliden en bereikbaarheid randvoorwaarden zijn. Overleg met en luisteren naar bewoners is een voorwaarde om goede plannen te maken.

Weren milieuvervuilende voertuigen

De gemeente heeft een convenant gesloten om milieuvervuilende voertuigen vanaf 2025 te weren vanuit de binnenstad. Partij Sleutelstad wil ook een verbod op milieuvervuilende brommers en scooters per 2025. Voorts zijn wij voorstander van

het minimaliseren van het vrachtverkeer in de stad door de inrichting van een stedelijk en milieuvriendelijk distributiecentrum.

Stimuleren fietsgebruik

Zeker in de compacte binnenstad zou de fietser veel meer het uitgangspunt moeten zijn bij de inrichting van de openbare ruimte. Uit onderzoek blijkt echter dat vooral in drukke, doorgaande straten de fietspaden te krap zijn en dat dit tot gevaarlijke situaties leidt. Partij Sleutelstad wil in die gevallen de fietspaden verbreden tot 1,7 meter.

Investeren in de kwaliteit van straatverlichting en bestrating

Op diverse plaatsen in de stad is de straatverlichting en/of bestrating niet op orde waardoor gevaarlijke situaties ontstaan. In het verleden is hierop te veel bezuinigd. Wij willen dat er weer in de kwaliteit van straatverlichting en bestrating wordt geïnvesteerd. Daarnaast willen wij dat bij zebra-overgangen op drukke routes de knipperbol weer wordt ingevoerd.

Verkeersonveiligheid

Partij Sleutelstad vindt dat de gemeente werk moet maken van de aanpak van verkeersonveilige situaties, zoals de hoek De Sitterlaan-Lammenschansweg, de fietstunnel bij de rotonde aan de Rijnsburgerweg, de Prinsessekade, het fietspad langs de Stinksloot in de Merenwijk, het Kort Rapenburg, de Witte Singel en de Breestraat-Korevaarstraat. Bijzondere aandacht moet er zijn voor de verkeersveiligheid rondom scholen. Het in te stellen burgerforum zou inspraak moeten hebben in de te maken keuzes.

Wegwerkzaamheden

Partij Sleutelstad wil dat de verkeersafwikkeling bij wegwerkzaamheden weer een taak wordt van de gemeente. Op dit moment wordt dit aan aannemers overgelaten, maar dit leidt geregeld tot chaotische en zelfs gevaarlijke situaties. De gemeente dient hiervoor eigen deskundigen in te schakelen. Voorts vinden wij dat werkzaamheden beter moeten worden gepland, zodat er minder hinder is en het werk sneller kan worden uitgevoerd.

Mindervaliden

Partij Sleutelstad stelt voor dat de gemeente een onderzoek laat doen naar de belemmeringen die mindervaliden ervaren in het verkeer. Wij pleiten ervoor dat de gemeente de geconstateerde belemmeringen opheft, zodat ook mindervaliden veilig aan het verkeer kunnen deelnemen.

Maximumsnelheid

De maximumsnelheid van het gemotoriseerd verkeer binnen en op de singels moet worden verlaagd van 50 naar 30 km per uur.

Bruggen tijdens de spits

Partij Sleutelstad vindt dat bruggen tijdens de spits gesloten moeten blijven, zodat de verkeersafwikkeling over de weg wordt bevorderd.

Motorlawaai

Veel Leidenaren ervaren overlast van onnodig lawaai van motoren. Hoewel nu al wettelijk verboden, wordt er nauwelijks gehandhaafd. Partij Sleutelstad wil dat de gemeente zich inzet voor handhaving met prikacties langs beruchte wegen en dat de burgemeester zich aansluit bij de burgemeesterslobby tegen motorlawaai richting het Rijk.

Parkeren

Bij Partij Sleutelstad is de automobilist niet langer de melkkoe van de gemeente. PS is voorstander van het terugdraaien van de draconische verhoging van de parkeertarieven. Wij geven de fietser ruim baan en zien daarom graag dat de gemeente het aantal stallingen uitbreidt.

Realistische parkeernormen

Partij Sleutelstad is voorstander van realistische parkeernormen bij nieuwbouwplannen die zijn gebaseerd op meetbare gegevens. Daarbij moet de gemeente zich onthouden van wensdenken en niet vooruitlopen op onzekere ontwikkelingen. Te krappe parkeernormen mogen er niet toe leiden dat het onmogelijk of onbetaalbaar wordt om een eigen auto te bezitten. Bij de herinrichting van straten wordt maatwerk toegepast en vormen de wensen van bewoners de leidraad voor het aantal parkeerplaatsen. Partij Sleutelstad is tegen het radicaal schrappen van parkeerplaatsen (soms wel meer dan 50%) als daar geen alternatieven voor zijn of als daar geen draagvlak voor is. De mening van bewoners vormt voor ons de leidraad.

Benutten parkeergarages; minder parkeren in de openbare ruimte

Terwijl er boven de grond vaak sprake is van parkeerdruk, worden bestaande parkeergarages en andere inpandige parkeeraangelegenheden vaak beperkt gebruikt. We stimuleren parkeren in parkeergarages en op eigen terrein, zodat het minder een belasting vormt op de openbare ruimte. De gemeente gaat met de eigenaren van private parkeergarages en -terreinen die gedeeltelijk leeg staan onderhandelen om deze open te stellen voor bewoners en/of bezoekers. In de binnenstad wordt een deel van de publieke parkeergarages beschikbaar gesteld aan bewoners.

Parkeertarieven

Partij Sleutelstad is voorstander van matiging van parkeertarieven, waarbij de opbrengsten de kosten dekken. Wij zijn voorstander van het terugdraaien van de draconische verhoging van de parkeertarieven in de afgelopen collegeperiode en wij zijn tegen uitbreiding van het betaalde parkeren. In plaats daarvan stellen wij voor dat de overcapaciteit van particuliere parkeervoorzieningen wordt benut ten behoeve van parkeerders uit de buurt. De gemeente dient hiertoe met particuliere partijen een convenant te sluiten.

Parkeren tegen daltarief

Partij Sleutelstad wil een bepaalde periode parkeren tegen daltarief invoeren in de parkeergarages in de binnenstad. Daarmee wordt voorkomen dat Leidenaren bij winkelcentra in de buurgemeentes gaan winkelen die alle lagere tarieven hanteren.

Voorkomen fietsenoverlast

Wij willen dat er meer openbare fietsenstallingen komen en dat het parkeren van de fiets, ook buiten het stationsgebied, beter wordt gereguleerd en gehandhaafd. Fietsen die al langere tijd niet meer zijn gebruikt, moeten door de gemeente worden verwijderd.

Extra fietsenstalling

Partij Sleutelstad wil een extra bewaakte openbare fietsenstalling realiseren in het centrum van de stad in de buurt van de Mare.

Parkeerhubs

Partij Sleutelstad is voorstander van het inrichten van parkeerhubs aan de randen van de stad. Deze zouden bereikbaar moeten zijn via hop-on hop-off bussen.

Senioren

Partij Sleutelstad vindt dat de gemeente zich actiever moet inzetten voor de belangen van de groeiende groep senioren in Leiden. Vooral op het gebied van wonen en mobiliteit kan veel worden verbeterd. De aanstelling van een seniorenmakelaar zal daarbij helpen.

Openbare ruimte

Partij Sleutelstad wil dat de gemeente een inventarisatie maakt van alle obstakels in de openbare ruimte die een belemmering vormen voor de bewegingsvrijheid van ouderen en mindervaliden. Denk daarbij aan geparkeerde fietsen, afvalcontainers en stoepranden. De inventarisatie wordt uitgewerkt in een plan van aanpak waarin de gemeente aangeeft hoe en wanneer zij de stad volledig toegankelijk maakt voor al haar inwoners.

Toegankelijkheid openbare gebouwen

Waar ouderen en mindervaliden knelpunten ervaren bij het betreden en verkeren in openbare gebouwen, worden deze door de gemeente geïnventariseerd en verholpen.

Mobiliteit

Veel ouderen zijn aangewezen op het OV. Partij Sleutelstad vindt dat de gemeente ervoor moet zorgen dat de bussen en bushaltes goed toegankelijk zijn voor ouderen en anderen die zijn aangewezen op een rollator, scootmobiel of rolstoel. Wanneer OV-routes worden gewijzigd of haltes worden verplaatst zorgt de gemeente ervoor dat deze goed bereikbaar blijven voor ouderen en mindervaliden.

Sport en recreatie

Ongeorganiseerd sporten neemt snel toe in populariteit. Denk daarbij aan wandelen, fietsen, hardlopen, yoga en zwemmen. Vooral ouderen zijn op deze manier in beweging. Partij Sleutelstad vindt dat de gemeente het ongeorganiseerd sporten moet stimuleren en faciliteren door letterlijk ruimte te scheppen in parken en op pleinen.

Onderwijs

Verkeersveiligheid rond scholen

Partij Sleutelstad vindt het belangrijk dat de verkeersveiligheid rond scholen goed is geregeld en dat scholen goed bereikbaar zijn voor het halen en brengen van kinderen. Daarbij stimuleert de gemeente het halen en brengen van kinderen te voet of met de fiets. Partij Sleutelstad is voorstander van de instelling van 15 km zones rondom scholen.

Toelichting door de partij:

- In de paragraaf '**Autoluwe binnenstad**' bepleiten wij de instelling van voetgangerszones met bijzondere aandacht voor mindervaliden.
- In de paragraaf '**Investeren in...**' bepleiten wij het verbeteren van de, ook voor voetgangers relevante, openbare verlichting en bestrating.
- In de paragraaf '**Verkeersonveiligheid**' stellen wij voor alle onveilige verkeerssituaties in Leiden in kaart te brengen en aan te pakken.
- In de paragraaf '**Mindervaliden**' verklaren wij ons voorstander van het opruimen van belemmeringen voor mindervalide verkeersdeelnemers.
- In de paragraaf '**Maximumsnelheid**' bepleiten wij verlaging van de maximum snelheid naar 30 km per uur binnen de singels (wat direct de veiligheid van voetgangers ten goede komt).

ChristenUnie: Samen recht doen

<https://leiden.christenunie.nl/verkiezingsprogramma>

Inleiding

Samen Recht Doen! Dat is ons motto voor Leiden en de missie van onze politiek. Het is goed toeven in onze prachtige stad. Ondanks dat veel Leidenaren hard getroffen zijn door de gevolgen van de Corona-pandemie, zien we dat het goed gaat met Leiden en dat de economie zich snel herstelt.

Er is werkgelegenheid en het voorzieningenniveau van onderwijs, sportvelden, winkels en horeca is hoog. Er zijn veel organisaties en verenigingen actief in de stad die Leiden elke dag een beetje mooier maken. Kerken, De Bakkerij, vrijwilligersorganisaties als Present, iDoe, Schuldhulpmaatje en Jobhulpmaatje, laten naast vrijwilligers in het Leidse verenigingsleven zien dat Leiden een stad van compassie is, waarin we er voor elkaar zijn en waarin we samen het goede zoeken voor de stad. De ChristenUnie wil die kant: het 'samen' van Leiden versterken. Een andere kant van ons motto is: 'recht doen'. De ChristenUnie wil recht doen:

- aan alle inwoners door te zorgen voor een overheid die dichtbij hen staat in plaats van ver weg voelt en soms ook is;
- aan de schepping door te bouwen aan een groenere, leefbare stad voor toekomstige generaties die voorbereid is op klimaatverandering;
- aan Leidenaren die niet meeprofiten van het economisch succes door hen tijdelijk of blijvend hulp en ondersteuning te bieden die ze nodig hebben. Daarom is de kern van dit verkiezingsprogramma: Samen Recht Doen!

Participatie – samen met en samen voor de stad

Concreet wil de ChristenUnie:

- Dat projectontwikkelaars verplicht worden een bijdrage te leveren aan de leefbaarheid van de buurt, door de openbare ruimte op hoogwaardige manier in te richten;
- Door middel van een jaarlijkse subsidie voor wijkinitiatieven inwoners inspraak geven en de mogelijkheid om hun wijk te verbeteren door bijvoorbeeld aanpassingen in de openbare ruimte te doen en ontmoetingen in de buurt te stimuleren;
- Dat het College van Burgemeester en Wethouders bij nieuwe plannen aan betrokken inwoners verschillende scenario's van oplossingen voorlegt, waaruit de stad en later de Gemeenteraad kan kiezen;
- Dat de gemeente actief contact legt met inwoners bij (bouw)projecten die invloed hebben op de leefbaarheid van hun buurt, bijvoorbeeld door bezoeken aan de voordeur.

Werk, inkomen en economie

Concreet wil de ChristenUnie:

- Economische bloei in plaats van groei in het beleid centraal stellen, zodat we bouwen aan een economie die ten dienste van mensen staat;
- Economisch beleid dat in het bijzonder gericht is op banen voor praktisch geschoolden, zodat zij kunnen meeprofiten van het succes van de stad;
- Voldoende plekken waar studenten van alle niveaus en richtingen een (praktijk)stage kunnen volgen, bijvoorbeeld op het Bio Science Park;
- Ruimte voor kleine winkeliers
- Geen verplichte zondagsopenstelling.

Samen leven in een groene en bereikbare stad

Een goed en veilig woonklimaat

Concreet wil de ChristenUnie:

- Geen uitbreiding van evenementen en horeca om het karakter van de binnenstad als woonwijk te benadrukken;
- Een goede balans tussen verkamerde woningen en eengezinswoningen in de straat, wijk en stad;
- Een zelfbewoningsplicht, zodat mensen die een huis kopen er ook daadwerkelijk zelf gaan wonen;
- Een beperking op verhuur van woningen voor toeristen;
- Niet meewerken aan experimenten om drugs, zoals wiet, te legaliseren;
- Een algeheel verbod voor consumentenvuurwerk en een centrale vuurwerkshow met oud en nieuw.

Bouwen is bouwen aan gemeenschappen

Concreet wil de ChristenUnie:

- Een regionale woonvisie waarin Leiden en omliggende gemeenten duidelijke afspraken maken rondom wonen, werken en recreëren. Zodoende gebruiken we de schaars beschikbare ruimte in de stad en regio zorgvuldig;
- Duidelijke regels voor woningbouw en afspraken met projectontwikkelaars op het gebied van groen, duurzaamheid, bouwhoogte, parkeren, verkeersontsluiting, doelgroepen en type woningen waardoor het belang voor bestaande en aanstaande bewoners voorop staat;
- Prioriteit in woningbouw voor starters en gezinnen, hierdoor ontstaat er ook meer ruimte voor sociale huurwoningen en huurwoningen in het vrije segment;
- Ruimte voor hoogbouw tot maximaal 70 meter op plekken rond OV-knooppunten en bij uitvalswegen;
- Woningen realiseren op bestaande locaties zoals boven winkels, op (voormalige) bedrijventerreinen en in (leegstaande) kantoren.

Een groene en duurzame stad

Concreet wil de ChristenUnie:

- Een energietransitie waarbij de prioriteit moet liggen bij isoleren van woningen en verduurzamen van sociale woningen;
- Een lokale Isolatiebrigade die huiseigenaren helpt hun woningen te isoleren en te verduurzamen;
- Bij de energietransitie rekening houden met de betaalbaarheid voor inwoners met kleine portemonnee;
- Zuinig zijn op het beschikbare groen in de stad, bestaande (stads)parken mogen wat de ChristenUnie betreft niet (verder) worden aangetast;
- Een ambitieus plan om Leiden sterk te vergroenen door de aanplant van bomen en planten;
- Een Leids kampioenschap tegelwippen;
- Plekken in de openbare ruimte waar takken en groenafval kunnen blijven liggen om stadsnatuur en biodiversiteit te verbeteren.

Een bereikbare stad voor iedereen

Ook op het gebied van verkeer is Leiden een drukke stad.

Nog steeds is er veel ruimte gereserveerd voor gemotoriseerd verkeer, waardoor de veiligheid van fietsers en voetgangers in de knel komt. De ChristenUnie wil het langzamere verkeer, zoals fietsers en voetgangers centraal stellen. Dit betekent dat onnodig autoverkeer uit de binnenstad moet verdwijnen. Dit kan door zoveel mogelijk dertigkilometerzones in de bebouwde kom in te stellen, zoals dat ook al gebeurt in andere steden. Dat zorgt voor schonere lucht in de stad, maar ook een veiligere omgeving. Daarnaast wil de ChristenUnie de hinderlijke geluidsoverlast van motoren, scooters en brommers tegengaan.

Het terugdringen van de auto uit het straatbeeld biedt daarnaast mogelijkheden om verder te investeren in een groene en toegankelijke openbare ruimte. De laatste jaren is er al veel geïnvesteerd in extra fietsparkeerplekken rond het Centraal Station, maar ook bij Station Lammenschans en De Vink is dit hard nodig. Dat geldt trouwens ook voor veel andere plekken in de stad. Extra fietsparkeerplekken zorgen ervoor dat er minder fietsen worden gestald op het trottoir. Dit is nodig om de toegankelijkheid van de stad voor mensen met een fysieke beperking te verbeteren. Voor sommige Leidenaren blijft de auto een belangrijk vervoermiddel. Parkeren voor bewoners van de stad moet daarom wel mogelijk blijven voor mensen die echt afhankelijk zijn van de auto, zoals mensen met een beperking, ouderen en mensen die voor hun werk niet zonder auto kunnen. Bezoekers van de stad die met de auto komen, moeten zoveel mogelijk aan de rand van de stad hun auto parkeren en lopend, met het openbaar vervoer of deelfiets verder de stad in komen.

Een bereikbare stad voor iedereen betekent dat er extra aandacht moet zijn voor mensen met een beperking. Een inclusieve stad betekent ook dat mensen met een beperking recht hebben op toegankelijkheid. Ondanks alle goede bedoelingen zijn er helaas nog veel situaties waar mensen met een beperking een handicap ervaren. De ChristenUnie wil daarom dat er bij alle plannen standaard meegedacht wordt door ervaringsdeskundigen op dit gebied.

Ook vindt de ChristenUnie het belangrijk dat zoveel mogelijk mensen de mogelijkheid krijgen om te fietsen. Dat betekent dat de straten zó worden ingericht dat er meer ruimte is voor langzamer verkeer. Daarnaast kan de gemeente inwoners met een laag inkomen aan een fiets helpen door middel van een fietsenbank. Bij de fietsenbank worden oude fietsen opgeknapt voor Leidenaren die zelf geen fiets kunnen betalen. Door die mensen een fiets aan te bieden, komen er voor hen weer nieuwe dingen binnen bereik, zoals school, een sociale voorziening die verder weg is, of een baan buiten de wijk.

Uiteraard blijft het openbaar vervoer noodzakelijk om stad en regio met elkaar te verbinden en toegang tot (sociale) voorzieningen te borgen. Ouderen blijven langer thuis wonen en mensen met een beperking hebben niet altijd de middelen om langere afstanden zelfstandig af te leggen. Om een inclusieve stad te blijven, moet de gemeente zorgen voor toegankelijk openbaar vervoer. Daarnaast is het van groot belang om duurzaam openbaar vervoer te realiseren. Elektrische stadsbussen zorgen dat alle wijken van Leiden aangesloten zijn op belangrijke verkeersknooppunten zoals Leiden Centraal. Deze verkeersknooppunten moeten eenvoudige overstappen van trein, bus en fiets faciliteren.

Met name het stationsgebied vormt een knooppunt waarbij in de toekomst een grotere toestroom van reizigers zal zijn. Bij de herontwikkeling van het stationsgebied zal de ChristenUnie scherp toezien op een gezonde balans tussen wonen, werken en recreëren. De ChristenUnie blijft zich actief inzetten voor een betere spoorverbinding tussen Utrecht en Leiden, bij voorkeur door middel van spoorverdubbeling.

Concreet wil de ChristenUnie:

- De fietser en voetganger centraal stellen in beleid over bereikbaarheid;
- Meer fietsparkeerplekken, onder andere bij station Lammenschans en station De Vink;
- Een dertigkilometerzone in de bebouwde kom, met uitzondering van uitvalswegen;
- Auto's van bezoekers uit het centrum weren door hen ondergronds- of buiten de stad te laten parkeren;
- Het opzetten van een fietsenbank waardoor iedereen kan de beschikking krijgen over een fiets;
- Een toegankelijke stad voor mensen met een beperking;
- Blijven investeren in (duurzaam) openbaar vervoer, waaronder een goede treinverbinding tussen Utrecht-Leiden, en een goede bereikbaarheid per bus voor de (buiten)wijken rond het centrum.

WIJ WILLEN EEN LEEFBARE STAD WAARBIJ HET BELANG VAN DE BEWONER VOOROP STAAT

Leiden Participeert: Leiden verdient beter

<https://leiden-participeert.nl/wp-content/uploads/2022/01/Verkiezingsprogramma-Leiden-Participeert-13-oktober-2021-bijlage-bij-PERSBERICHT.pdf>

Inleiding

We leven in bijzondere tijden. Bijzonder omdat de bestuurders van de komende 10 jaar harde besluiten moeten nemen om klimaatverandering aan te pakken. We leven in bijzondere tijden omdat honderdduizenden werkenden toch arm blijken te blijven. Maar dat is allemaal landelijk. In Leiden gaat het vast beter. Is dat zo? We lasen in het Leidsch Dagblad vorige maand dat de gemiddelde wachttijd voor studenten om een eigen kamer te krijgen is opgelopen tot vier en een half jaar. Crazy. Wij zetten dit onderwerp nadrukkelijk op de agenda. We zagen het afgelopen jaar dat er veel kritiek was op de mate van inspraak bij bouwplannen. Om dat aan te pakken werd er een onderzoek uitgevoerd dat het label 'onafhankelijk' helaas niet verdient. Bestuurscultuur misschien? Ook een probleem dat landelijk speelt. Wie gaat er verandering in brengen? Wij willen dat, omdat Leiden beter verdient. *Omdat de Leidenaren, alle Leidenaren, beter verdienen.* Om een stad te maken die van en voor iedereen is. Met politiek die doet wat er is beloofd. Want daar gaat politiek over: waarmaken wat je tijdens de verkiezingscampagne hebt gezegd. Wij als jonge partij (1 jaar geleden opgericht) willen met een jonge vrouwelijke lijsttrekker en een modern dun verkiezingsprogramma de uitdaging aangaan. **Laat de verandering in Leiden beginnen.**

Ons verkiezingsprogramma bestaat uit het volgende 10 puntenplan.

Wij staan er voor om plannen en initiatieven zodanig te maken/aan te passen/veranderen, dat het volgende wordt gerealiseerd :

1 Recht op gehoord te worden

Leiden is van ons allemaal. Iedereen mag zijn mening geven. En via dialoog en kwalitatieve keuzes moeten we tot oplossingen komen die uitlegbaar zijn en breed aanspreken. In dat kader hechten wij aan serieuze participatie, waarbij goed gebruik wordt gemaakt van instrumenten die dat goed mogelijk maken en fatsoenlijk faciliteren. Wij pleiten voor actieve participatie, waarbij burgers middels een burgerplatform voorstellen kunnen doen voor een situatie of probleem in de wijk. Burgers krijgen hierdoor vanaf het begin eigenaarschap en kunnen daardoor met elkaar vorm geven aan nieuwe ontwikkelingen in de stad.

2 Recht op een leefbaar leven

Alle burgers verdienen een leefbaar leven. Leefbaar betekent in de praktijk: veilig, betaalbaar, groen en huisvesting.

Veilig : iedere wijk heeft recht op afwezigheid van criminaliteit, op verkeerssituaties die ongelukken voorkomen, op voorzieningen die (bijvoorbeeld) wateroverlast voorkomen.

Betaalbaar: ieder mens moet kunnen wonen en leven met het geld dat men heeft.

Groen: als onderdeel van de klimaatverandering moet de aanleg van groen (vooral bomen) over de gehele stad verdeeld worden.

Huisvesting: een groeiend aantal vooral jonge mensen kunnen geen of alleen een te dure huisvesting vinden. Dat is onacceptabel. Op deze plek gaan we het nu niet oplossen, maar dit moet binnen Leiden een zeer hoge prioriteit krijgen. Wonen is een recht.

3 Recht op gezondheid

Sport bevordert de gezondheid. Het is van groot belang voor het mentaal welzijn en de lichamelijke gezondheid om te sporten. Dat moet voor iedereen toegankelijk en mogelijk zijn.

4 Recht op onderdak

Ieder mens verdient een dak boven het hoofd. Daklozen en mensen die dreigen op straat te komen verdienen een dak boven hun hoofd. Een beschaafde maatschappij hecht hier zeer aan.

5 Recht op tijdige hulp

Iedereen die hulp nodig heeft moet dat tijdig kunnen krijgen. We weten allemaal dat de huidige maatschappij harde functie-eisen stelt, maar niet iedereen kan daaraan voldoen. Mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, mensen met tijdelijke uitval of mensen die begeleiding nodig hebben, moeten tijdig geholpen worden.

6 Noodzaak autoplek

Een autoplek wordt steeds maar duurder. Voor vele gewone Leidenaars is parkeren onbetaalbaar geworden door de toenemende en duurdere vergunningen. Belangrijk? Voor de doelgroep kleine ondernemers en werkenden buiten Leiden is het lang niet altijd mogelijk om op de fiets of met het OV naar hun werk te gaan.

7 Maatschappelijke organisaties

Maatschappelijke organisaties zijn onmisbaar. Naast veel expertise, hebben deze organisaties ook veel passie voor één specifiek terrein van de maatschappij. Het is onze taak om hen maximaal te helpen en tegemoet te komen. Denk daarbij aan organisaties als Voetgangersbeweging Nederland, het Platform Gehandicapten Leiden en het COC. Maar het zijn er vele tientallen. En last but not least: de vele gepassioneerde wijkverenigingen in onze stad.

8 Wij geloven in de burger

Wij zijn daarom voor wijkreferenda. Bij besluiten die grote consequenties voor delen van de stad kunnen hebben, moet de mening van de burger nadrukkelijk gevraagd worden. Wij vinden dit vanuit de gedachte dat de burger er niet voor de overheid is, maar dat de overheid er voor de burger is. Wij staan voor een overheid die zich inzet om de burger te bedienen. En die zichtbaar moeite doet om effectief te opereren. Ten dienste van de burger.

9 Wij geloven dat de zorg voor studentenhuisvesting al jaren onvoldoende is en daar heeft de stad last van.

Dat zetten wij hier nadrukkelijk op de agenda. Al jaren is de balans tussen inwoners en studenten verstoord. We zitten ondertussen in de fase van noodoplossingen : vergaande verkamering. Dat schreeuwt om een meer fundamentele oplossing. Bestuurlijk Leiden, de universiteit en de studenten zelf moeten al in 2022 de handen ineen slaan om met structurele oplossingen te komen In het belang van alle Leidenaren.

10 De klimaatverandering is al begonnen

Leiden moet veel meer een voortrekkersrol pakken. Klimaatverandering dendert momenteel onze wereld binnen. De ontkeningsfase is momenteel op zijn eind. Leiden is een stad van kennis welke veel meer ingezet kan worden om het onderwerp en oplossingen dichterbij de burger te brengen.

Leiden verdient beter.

Dat is onze boodschap aan alle Leidenaren en alle politieke partijen van Leiden. Dat is waar wij voor staan. Wij denken niet in winnen of verliezen. Wij denken aan het goede, het fatsoenlijke doen. En daar mag u ons over 4 jaar op afrekenen.

SVL: Studenten voor Leiden

<https://www.studentenvoorleiden.nl/programma>

Op 16 maart 2022 kiezen we de nieuwe gemeenteraad. Het is aan ons om te zorgen dat de belangen van studenten, starters en jongeren daar beter behartigd gaan worden. Dit programma bespreekt hoe we dat willen gaan doen. Op basis van onze vijf speerpunten - huisvesting, inspraak, duurzaamheid, verkeer en horeca - leggen we uit waar we de komende vier jaar met Leiden naar toe willen. Een vooruitstrevende en innovatieve stad waar iedereen zich thuis mag voelen. Wij staan klaar om daar onze verantwoordelijkheid voor te nemen.

Speerpunten van SVL Verkiezingsprogramma

- SVL wil meer inspraak, betrokkenheid en aandacht voor studenten, starters en jongeren in onze gemeente.
- SVL wil een beter woonklimaat voor alle inwoners van onze stad, in het bijzonder voor studenten, starters en jongeren.
- SVL wil een ambitieus en haalbaar duurzaamheidsbeleid voor alle Leidenaren.
- SVL wil zich hardmaken voor een betere infrastructuur voor voetgangers, fietsers en bromfietzers in Leiden.
- SVL vindt dat de horecaondernemers de vrijheid moeten krijgen om van Leiden de bruisende stad te laten blijven die het is.

Hoofdstuk 2. Verkeer, veiligheid en omgeving

De historische binnenstad van Leiden is niet gebouwd op de hoeveelheid verkeer die ze op een dag te verwerken krijgt. Auto's, bussen, vrachtverkeer, fietsers en voetgangers vechten om de beperkte ruimte. Dit leidt tot overlast en onveilige situaties. SVL wil haast maken met de plannen die de gemeente al heeft liggen. De binnenstad moet autoluw worden. Gevaarlijke kruispunten, zoals aan beide uiteinden van de Breestraat, moeten worden aangepakt.

Leefbaarheid

In woonwijken wil SVL meer ruimte geven aan initiatieven van de bewoners met betrekking tot verkeersveiligheid. De bewoners weten wat in hun wijk de knelpunten zijn, maar voelen zich vaak niet gehoord door de gemeente. De leefbaarheid en veiligheid van de buurten moet toegankelijk door de bewoners op de kaart gezet worden.

Groene stad

SVL wil zich inzetten voor meer groen in Leiden. Het uitbreiden van groene gebieden in de stad om te wandelen en te recreëren is daarom van groot belang. De totstandkoming van het Singelpark is een prestatie van jewelste. SVL wil dat die ambitie wordt doorgezet. De kades langs Leidens mooiste grachten, zoals de Herengracht en het Rapenburg, zijn niet bedoeld als parkeerplaats. SVL streeft naar het inrichten van de ruimte langs zulke grachten tot groene publieke buitenruime die de hele stad tot dienst is. Ook de Leidse Breestraat krijgt niet de behandeling die het verdient. SVL wil onderzoeken hoe deze straat van gevaarlijke verkeerscorridor getransformeerd kan worden tot de sociale levensader van Leiden, met minder bussen, maar juist meer ruimte voor groen en voetgangers.

Auto

Autogebruik in de Leidse binnenstad moet worden ontmoedigd. SVL wil daarom inzetten op de uitbreiding van het aantal parkeerplaatsen aan de randen van de binnenstad en het aantal (ondergrondse) parkeergarages. Zo zorgen we er voor dat automobilisten te voet de binnenstad kunnen betreden. Daarnaast moet ook het aantal P+R-transferia worden uitgebreid. Leiden moet als stad van kennis en wetenschap goed bereikbaar zijn, maar dan moet automobilisten die van buiten komen ook de mogelijkheid geboden worden makkelijk met het openbaar vervoer hun eindbestemming te bereiken.

Fiets

Leiden is een fietsstad en dat wil SVL graag zo houden. Het is van belang dat de fietsinfrastructuur daarom wordt uitgebreid. Zo is het ongebreidelde parkeren van fietsen in Leiden een probleem. SVL wil onderzoeken of het openen van openlucht fietsparkeerplaatsen of het uitbreiden van de ondergrondse fietsenstallingen een oplossing kan bieden.

Openbaar vervoer

De situatie rondom het busverkeer in Leiden is chaotisch. SVL vindt dat er te veel buslijnen door de binnenstad lopen, terwijl dat niet hoeft. Menig Leidenaar vraagt zich af waarom de bus van het Centraal Station naar Zoetermeer over de Breestraat moet rijden. SVL wil met het oog op de veiligheid en leefbaarheid streekbusverkeer zo veel mogelijk uit de Leidse binnenstad weren. Er moet onderzocht worden hoe het openbaar vervoer in de stad behouden kan blijven zonder overbodig busverkeer door de binnenstad te sturen. SVL staat ook voor duurzaamheid en pleit daarom voor alleen nog elektrische bussen in de stad.

Geluidsoverlast

In de binnenstad en daaromheen kan een optrekkende motor al snel honderden mensen uit hun slaap houden. In Rotterdam wordt op dit moment geëxperimenteerd met het flitsen op basis van geluidsoverlast in decibel. SVL vindt dat ook in Leiden een dergelijk experiment opgezet zou moeten worden.

Ligplaatsen voor boten

SVL is van mening dat de wachtlIJst voor een ligplaats in Leiden versneld weggewerkt kan worden. Hiervoor wil SVL kijken naar mogelijkheden voor nieuwe ligplaatsen, de kades efficiënter gebruiken en kritisch kijken naar de aanvragen op de huidige wachtlIJst.

Openbare toiletten

SVL vindt dat er meer openbare toiletten moeten komen in het centrum van Leiden, met name op plekken waar het 's nachts druk kan zijn. Daarom wil SVL bijvoorbeeld de openbare toiletten op de Aalmarkt terug en op zoek naar nieuwe locaties waar dit soort units ook geplaatst zouden kunnen worden. Bij plaatsing van dit soort toiletten zou er een evenredige verdeling moeten zijn tussen mannen- en vrouwentoiletten.

Veiligheid op straat

Voor veel mensen voelt en is Leiden niet altijd als een even veilige plek. Zo ook voor studenten. Voorbeelden hiervan zijn herhaaldelijke geweldsincidenten en zedendelicten in en rond de binnenstad.

SVL hecht er waarde aan dat iedereen zich, ook 's nachts, veilig voelt op straat. Hierom wil SVL graag een bredere inzet van politie en handhaving. Ook is straatverlichting in nu nog donkere steegjes en cameratoezicht van groot belang voor zowel preventie als opsporingsdoeleinden.

Veiligheid in studentenhuizen

SVL constateert dat veel studenten in panden wonen waarvan de brandveiligheid te wensen overlaat.

In veel gevallen zijn zij zich daar niet van bewust. Maatregelen ter preventie en bestrijding dienen ondersteund te worden. SVL ziet op dit punt graag een samenwerking tussen experts en studenten-organisaties zoals de MASCQ en de PKvV.

Hoofdstuk 3. Duurzaamheid

Vergroening van de stad

Een groener Leiden is goed voor de leefkwaliteit van de inwoners en noodzakelijk voor een gezonde biodiversiteit in de stad. In de zomer is hittestress een groot probleem in een versteende stad als Leiden. Het is dan oncomfortabel om in de binnenstad te zijn, ook omdat uitlaatgassen van auto's langer blijven hangen. SVL wil graag dat de binnenstad van Leiden autoluw wordt en de vergroening van de stad stimuleren. Zo wil SVL dat de parkeerplaatsen rond de Leidse grachten plaatsmaken voor groen en dat de Breestraat wordt getransformeerd naar een groene publieke buitenruimte.

Hoofdstuk 7. Kennis en onderwijs

Schoolomgeving

Een veilige omgeving is van groot belang rondom scholen. SVL wil dat elk kind veilig naar school kan gaan en wil daarom de verkeerssituatie rond alle 34 Leidse scholen in de gaten houden en verbeteren waar dat nodig is. Het is voor kinderen ook van belang om in een groene omgeving op te groeien. Daarom zet SVL zich in voor groenere schoolpleinen.

KAN: Klimaat Actie Nu

<https://klimaatactienu.nl/>

Nog geen programma. Website nog niet actief.

Zie: <https://sleutelstad.nl/2021/11/02/nieuwe-klimaatpartij-wil-meedoen-aan-verkiezingen-in-leiden/>

En: <https://sleutelstad.nl/2022/01/31/klimaat-actie-nu-officieel-aangemeld-voor-verkiezingen/>